

Postadres Postbus 500
7770 BA Hardenberg
Bezoekadres Stephanuspark 1
7772 HZ Hardenberg
Telefoon 14 0523

Uw kenmerk

Behandelaar

Uw brief van 17 oktober 2017

Team Ruimte en Projecten

Zaaknummer V2017-1261-01

Type procedure Uitgebreid

Hardenberg,
8 januari 2019

Onderwerp Verlening omgevingsvergunning

Geachte heer/mevrouw

U heeft op 17 oktober 2017 een aanvraag voor een omgevingsvergunning (V2017-1261-01) ingediend voor het bouwen van een geitenstal en het veranderen van de inrichting aan de Noord-Oosterweg 33 in Radewijk, kadastraal bekend Ambt-Hardenberg, sectie Y, nummer 1491.

Dit project omvat de volgende activiteiten:

Werkzaamheid	Groep	Onderdeel
Bouwwerk met agrarische functie bouwen	Specialistische werkzaamheden	Bouwen
Bouwwerk met agrarische functie bouwen	Specialistische werkzaamheden	Buitenplanse afw .Projectbesl.
Inrichting of mijnbouwwerk oprichten of veranderen (Milieu)	Werkzaamheden m.b.t. brandveilig gebruik en milieu	Revisie

De aanvraag wordt voorbereid met de uitgebreide procedure uit de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo).

De omgevingsvergunning wordt verleend, hieronder leest u de overwegingen, bepalingen en voorschriften. U kunt gebruik maken van de omgevingsvergunning als de termijn voor het indienen van een beroepschrift is verstreken. Eerder treedt de vergunning niet in werking. De termijn voor het indienen van een beroepschrift bedraagt zes weken. Deze termijn vangt aan op de dag na bekendmaking in huis-aan-huisblad De Toren. Indien er een verzoek om

voorlopige voorziening bij de rechtbank is ingediend treedt de vergunning niet eerder in werking voordat op dat verzoek is beslist.

Toetsingsgronden bouwen en afwijken van bestemmingsplan

De aanvraag is conform de eisen van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en de Woningwet getoetst aan bestemmingsplan "Buitengebied Hardenberg", de Bouwverordening, het Bouwbesluit en het gemeentelijke welstandsbeleid (Welstandsnota).

De Stadsbouwmeester heeft op 21 november 2017 een gunstig advies uitgebracht. Ik heb besloten dit advies over te nemen.

Het perceel is gelegen in het bestemmingsplan "Buitengebied Hardenberg" en heeft de bestemming "Agrarisch met waarden - Besloten heideontginningslandschap".

Gebleken is dat de aanvraag in strijd is met het bestemmingsplan, omdat de nieuwe geitenstal gelegen is buiten het bouwvlak. Voor het overige is er geen strijd met het bestemmingsplan.

Op grond van artikel 2.10 lid 2 en 2.12 lid 1 sub a onder 3 Wabo kan van het bestemmingsplan worden afgeweken indien de activiteit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening en de motivering van het besluit een goede ruimtelijke onderbouwing bevat.

Ruimtelijke onderbouwing

De aanvraag is ruimtelijk beoordeeld. Er is een ruimtelijke onderbouwing opgesteld. De aangevraagde ontwikkeling is niet in strijd met een goede ruimtelijke ordening. De ruimtelijke onderbouwing is als bijlage bij dit besluit gevoegd en maakt onderdeel uit van het besluit. De gemeenteraad heeft op 21 september 2010 op grond van artikel 6.5 lid 3 van het Besluit omgevingsrecht een verklaring van geen bedenkingen voor alle gevallen afgegeven. Dit besluit is op 2 februari 2011 bekend gemaakt. Voor deze aanvraag is geen aparte verklaring van geen bedenkingen vereist.

Er wordt, met inachtneming van eventuele voorschriften, voldaan aan de bepalingen van artikel 2.10 en 2.12 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

Naar aanleiding van de zienswijze is een advies aan de GGD gevraagd. Het advies van de GGD is op 12 december 2018 ontvangen. Hieruit blijkt niet dat dit plan geen doorgang kan vinden. Het GGD-advies is bijgevoegd bij deze omgevingsvergunning.

Toetsingsgronden veranderen van inrichting (milieu)

In artikel 2.14 van de Wabo wordt aangegeven wat in ieder geval door het bevoegd gezag bij de besluitvorming moet worden betrokken.

In verband met de aard van de aangevraagde activiteiten binnen de inrichting moet rekening gehouden worden met de op de bedrijfsvoering betrekking hebben milieuaspecten. Dit gebeurt in de bijlage "overweging milieurelevante aspecten". De aanvraag omgevingsvergunning is ook als een melding op grond van het Activiteitenbesluit beschouwd, voor de zaken die daaronder vallen.

De gevolgen van het in werking zijn van de inrichting zullen naar verwachting beperkt blijven tot de directe omgeving van de inrichting.

Vooroverleg

Op 19 en 25 januari 2017 zijn namens aanvrager bescheiden aangeleverd voor een vooroverleg. Uit de aangeleverde bescheiden is geconcludeerd dat er een notitie in het kader van de m.e.r.-beoordelingsplicht, artikel 7.17 Wet milieubeheer moet worden ingediend. Deze notitie is op 14 juli 2017 ingediend en op 17 oktober 2017 heeft het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Hardenberg besloten dat er voor de gewenste situatie geen milieueffectrapport hoeft te worden opgesteld. Dit besluit is bij de aanvraag gevoegd.

Toetsingsgronden Wet natuurbescherming

Er wordt vergunning aangevraagd voor het houden van dieren. Voor deze activiteit is ook op grond van artikel 2.7 van de Wet natuurbescherming een vergunning nodig. Dit is een aangewezen categorie activiteit als bedoeld in artikel 2.27 Wabo. Gedeputeerde Staten (hierna GS) is het bevoegd gezag voor de Wet natuurbescherming. De Wet natuurbescherming is een aanhaker van de Wabo.

Op 10 juli 2017 is een aanvraag voor een vergunning op grond van artikel 2.7 van de Wet natuurbescherming ingediend bij GS. Een kopie van de ontvangstbevestiging van deze aanvraag is bij de gemeente Hardenberg binnengekomen. Het besluit op deze aanvraag is op 15 mei 2018 door de Provincie Overijssel genomen. Een aparte verklaring van geen bedenkingen, als bedoeld in artikel 2.27 Wabo, is als gevolg hiervan niet nodig.

Procedure

De aanvraag is voorbereid met de uitgebreide procedure uit de Wabo. De kennisgeving van het ontwerpbesluit is op 26 juni 2018 in huis-aan-huisblad Dedemsvaartse Courant gepubliceerd, waarbij bekend is gemaakt dat vanaf 27 juni 2018 gedurende zes weken het ontwerpbesluit, met bijbehorende stukken, ter inzage lagen en tijdens deze termijn zienswijzen konden worden ingediend. De kennisgeving is tevens in de Staatscourant geplaatst. Het ontwerpbesluit is toegezonden aan gedeputeerde staten van Overijssel.

Tijdens deze termijn zijn zienswijzen ingediend. Naar aanleiding van de ingediende zienswijzen is als bijlage een zienswijzenverslag opgesteld en als bijlage bij dit besluit gevoegd.

Besluit

Op basis van voornoemde toetsing heb ik besloten u - op grond van artikel 3.10 en op grond van artikel 2.1 lid 1 sub a, c en e, artikel 2.12 lid 1 sub a onder 3 juncto artikel 2.6 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht- **de omgevingsvergunning voor bouwen, het afwijken van bestemmingsplan en het veranderen van een inrichting (revisie)** met voorschriften te verlenen op grond van de aanvraag zoals aangegeven op de hierbij gevoegde gewaarmerkte bijlagen.

De voorschriften waaronder deze omgevingsvergunning is verleend kunt u nalezen in de bijlage(n) behorende bij dit besluit.

Project omgevingsvergunning

Er wordt geen exploitatieplan als bedoeld in artikel 6.12 Wet ruimtelijke ordening vastgesteld omdat het verhaal van de kosten van de grondexploitatie anderszins is verzekerd.

Door deze omgevingsvergunning wordt het bestemmingsplan of niet herzien. Het geldende bestemmingsplan blijft van kracht. Er mag volgens de verleende omgevingsvergunning van bestemmingsplan worden afgeweken. Indien er nieuwe (omgevings)vergunningen nodig zijn en waarbij aan bestemmingsplan of beheersverordening wordt getoetst is eventueel opnieuw een afwijking van bestemmingsplan of beheersverordening nodig. Op voorhand kan niet worden gezegd of daar medewerking aan wordt of kan worden verleend.

Bekendmaking van dit besluit en de ter inzagelegging van dit besluit wordt medegedeeld in het huis-aan-huisblad De Toren en de Staatscourant. De mededeling wordt tevens elektronisch gedaan.

Leges

Op grond van de legesverordening moet u legeskosten betalen voor de behandeling van de aanvraag. De leges bedragen _____ en zijn als volgt gespecificeerd:

Onderdeel	Omschrijving	Kosten formulier	Totale bouwkosten	Leges
Bouwen	Leges bouwactiviteiten			
Wabo	Afdeling RE Leges kostenbegroting artikel 2.12 lid 1 sub a onder 3 Wabo			

De bouwkosten zijn gebaseerd op de door u opgegeven bouwkosten. Deze voldoen aan de "Correctierichtlijn ter bepaling van de bouwkosten", goedgekeurd door het college van burgemeester en wethouders d.d. 2 juli 2002.

De kosten voor de activiteit het afwijken van het bestemmingsplan zijn gebaseerd op de eerder aan u per brief bekendgemaakte kostenbegroting.

De leges worden namens de heffingsambtenaar en invorderingsambtenaar vastgesteld en in rekening gebracht.

Voor het betalen van de leges kunt u gebruik maken van een factuur. Deze wordt u binnenkort nagezonden. De betaling dient binnen 30 dagen na verzenddatum van de factuur te geschieden.

Rechtsmiddelen omgevingsvergunning

Op grond van de Algemene wet bestuursrecht kunnen belanghebbenden tegen de omgevingsvergunning beroep instellen bij de Rechtbank Zwolle, team Bestuursrecht, Postbus 10067, 8000 GB Zwolle.

De termijn voor het indienen van een beroepschrift bedraagt zes weken. Deze termijn vangt aan met ingang van de dag na die waarop dit besluit ter inzage is gelegd. Het beroepschrift moet ondertekend zijn en dient in ieder geval te bevatten:

- de naam en het adres van de indiener;
- de dagtekening;
- een aanduiding/omschrijving van het besluit waartegen beroep wordt ingesteld;
- de gronden van het beroep.

Verder kan op grond van artikel 8:81 van de Algemene wet bestuursrecht aan de voorzieningenrechter van de rechtbank te Zwolle verzocht worden een voorlopige voorziening te treffen, indien "onverwijlde spoed, gelet op de betrokken belangen, dat vereist". Het vragen van een voorlopige voorziening aan de voorzieningenrechter van de rechtbank is mogelijk, indien u binnen de genoemde termijn van zes weken ook een beroepschrift indient. Bij het verzoek om voorlopige voorziening dient een afschrift van het beroepschrift te worden overlegd. Het verzoek om voorlopige voorziening moet gericht worden de voorzieningenrechter van de Rechtbank Zwolle team Bestuursrecht, Postbus 10067, 8000 GB Zwolle.

Voor het indienen van beroep en verzoek om voorlopige voorzieningen is griffierecht verschuldigd.

Rechtsmiddelen leges

Indien u het niet eens bent met de leges kunt u bezwaar te maken bij de heffingsambtenaar van de gemeente Hardenberg, Postbus 500, 7770 BA Hardenberg.

De termijn voor het indienen van een bezwaarschrift bedraagt zes weken. Deze termijn vangt aan op de dag na de dag waarop dit besluit is verzonden. Het bezwaarschrift moet ondertekend zijn en dient in ieder geval te bevatten:

- de naam en het adres van de indiener;
- de dagtekening;
- een aanduiding/omschrijving van het besluit waartegen bezwaar wordt ingesteld;
- de gronden van het bezwaar.

Wanneer kunt u gebruik maken van de omgevingsvergunning?

U kunt gebruik maken van de omgevingsvergunning als de termijn voor het indienen van een beroepschrift is verstreken. Eerder treedt de vergunning niet in werking. Indien er een verzoek om voorlopige voorziening bij de rechtbank is ingediend treedt de vergunning niet eerder in werking voordat op dat verzoek is beslist.

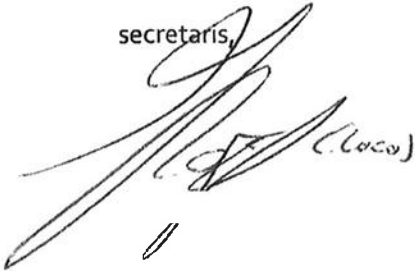
Het is mogelijk dat voor de uitvoering van de plannen nog meer omgevingsvergunningen, vergunningen of toestemming nodig zijn.

Heeft u nog vragen?

Heeft u over deze brief nog vragen, neem dan gerust contact op met de Publieksdienst van de gemeente Hardenberg. U kunt hen bereiken op telefoonnummer 14-0523 of u kunt een e-mail sturen naar gemeente@hardenberg.nl. Wilt u schriftelijk reageren op deze brief, vermeld dan de datum en het kenmerk van deze brief.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en Wethouders van de gemeente Hardenberg

secretaris,

(Loco)

burgemeester,

Bijlagen: gewaarmerkte bescheiden
Bijlage 1 voorschriften omgevingsvergunning
Bijlage 2 overweging milieurelevante aspecten
Bijlage 3 voorschriften omgevingsvergunning (milieu)
Bijlage 4 zienswijze verslag
ruimtelijke onderbouwing

Bijlage 1

VOORSCHRIFTEN OMGEVINGSVERGUNNING

Blad 1

VOORSCHRIFTEN MILIEU:

De voorschriften milieu zijn opgenomen in de bijlage 'Voorschriften omgevingsvergunning milieu'.

VOORSCHRIFTEN AFWIJKEN VAN BESTEMMINGSPLAN:

- De ruimtelijke onderbouwing en het ruimtelijk kwaliteitsplan maken onderdeel uit van deze omgevingsvergunning;
- Binnen 12 maanden na gereedkomen van de nieuwe stal en de kuilvoerplaten moet uitvoering zijn gegeven aan de aanleg en instandhouding van de landschapsmaatregelen conform het bijgevoegde Ruimtelijk kwaliteitsplan teneinde te komen tot een goede landschappelijke inpassing en verbetering van de ruimtelijke kwaliteit.

ALGEMENE VOORSCHRIFTEN BOUWEN:

Aanwezigheid bescheiden

Tijdens het bouwen zijn, voor zover van toepassing, de volgende bescheiden of een afschrift daarvan op het terrein aanwezig:

- a. vergunning voor het bouwen;
- b. bouwveiligheidsplan;
- c. afschrift van een besluit ingevolge artikel 13, 13a, of 14 van de Woningwet, dan wel een besluit tot oplegging van een last onder bestuursdwang dan wel last onder dwangsom, en
- d. overige voor het bouwen van belang zijnde vergunningen en documenten met nadere voorwaarden en ontheffingen.

Het uitzetten van bebouwingsgrenzen (nieuwbouw woningen en utiliteitsbouw)

Op grond van artikel 1.24 van het Bouwbesluit 2012 mag met het bouwen van nieuwbouwwoningen en utiliteitsbouw niet worden begonnen alvorens door of namens het bevoegd gezag:

- de rooilijnen of bebouwingsgrenzen op het bouwterrein zijn uitgezet.
- het straatpeil is uitgezet;
Uitzetten gebeurt door inlevering van **bijgevoegd formulier "Verzoek uitzetten bouwwerk"** door de cluster Geo-informatie binnen 5 werkdagen.

Kennisgeving aan het bouwtoezicht van start van (onderdelen van) de bouwwerkzaamheden

1 Het bevoegd gezag wordt ten minste twee werkdagen voor de feitelijke aanvang van de bouwwerkzaamheden waarvoor een vergunning voor het bouwen is verleend door de houder van

die vergunning schriftelijk van de aanvang van die werkzaamheden, met inbegrip van ontgravingswerkzaamheden, in kennis gesteld. Dit dient middels het **bijgevoegd formulier "Melding bouwactiviteit gestart"** te gebeuren (invullen en terug zenden met de antwoordenvolp).

2 Het bevoegd gezag dient ten minste één werkdag telefonisch (tel. 14-0523) in kennis te worden gesteld voor de feitelijke aanvang:

- van het storten van beton;
- van het inbrengen van de funderingspalen, het slaan van proefpalen daaronder begrepen;
- van grondverbeteringswerkzaamheden.

Gereedmelding van (onderdelen van) de bouwwerkzaamheden

1 Het bevoegd gezag wordt ten minste op de dag van beëindiging van de bouwwerkzaamheden waarvoor een vergunning voor het bouwen is verleend, door de houder van die vergunning schriftelijk van de beëindiging van die werkzaamheden in kennis gesteld. Dit dient middels **bijgevoegd formulier "Melding bouwactiviteit afgerond"** te gebeuren (invullen en terug zenden met de antwoordenvolp).

2 Van het gereedkomen van putten en van grond- en huisaansluitleidingen van de riolering, en van leidingdoorvoeren en mantelbuizen door wanden en vloeren beneden straatpeil moet het bevoegd gezag onmiddellijk na die voltooiing telefonisch (tel. 14-0523) in kennis worden gesteld. Onderdelen van het bouwwerk mogen niet zonder toestemming van het bevoegd gezag aan het oog worden onttrokken gedurende twee werkdagen na het tijdstip van kennisgeving, dit is tevens het geval als de plicht tot kennisgeving van voltooiing van toepassing is.

Opmetingen, ontgravingen, opbrekingen en onderzoeken

Zolang de bouwwerkzaamheden niet zijn voltooid moeten alle opmetingen, ontgravingen, opbrekingen en onderzoeken worden verricht, welke het bevoegd gezag in het kader van de controle op de naleving van de Bouwverordening en van het Bouwbesluit nodig acht.

Melden van werken bij lage temperaturen

Indien bij temperaturen beneden 2 graden Celsius beton-, metsel- of buitenpleisterwerk wordt uitgevoerd, moet het bevoegd gezag schriftelijk ten minste twee werkdagen vóór het begin van het desbetreffende werk in kennis worden gesteld van de te treffen maatregelen ten behoeve van:

- a het niet verwerken van bevroren materialen;
- b het verkrijgen van een goede binding en verharding;
- c de bescherming van het desbetreffende werk na de voltooiing tegen vorstschade, zolang het nog onvoldoende is verhard of de temperatuur nog beneden 2 graden Celsius is.

OVERIGE BEPALINGEN:

1. *Intrekking vergunning*

Artikel 2.33 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht noemt een aantal gevallen waarin de omgevingsvergunning geheel of gedeeltelijk kan worden ingetrokken.

2. *Wijziging tenaamstelling*

In artikel 2.25 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht staat de mogelijkheid om de omgevingsvergunning op een andere naam te zetten. Hiervoor dient een melding op grond van artikel 4.8 Besluit omgevingsrecht bij het bevoegd gezag te worden ingediend. De melding dient ten minste een maand ingediend te worden voordat er gebruik van de vergunning wordt gemaakt. Het niet melden is een strafbaar feit op grond van de Wet op de economische delicten.

3. Aan deze vergunning zijn op generlei wijze rechten van burgerrechtelijke aard te ontlenen in verband met het bouwen op of nabij de erfscheiding.

4. De vergunninghouder wordt er op gewezen dat voor het gebruik van bermen, voetpaden en gedeelten van wegen, voor zover deze in eigendom bij de gemeente zijn, voor de opslag van goederen en materieel en het plaatsen van containers, loodsen, keten e.d. een vergunning nodig is. Deze vergunning is nodig op grond van de Algemene Plaatselijke Verordening en dient vooraf te worden aangevraagd. Voor het plaatsen van containers, loodsen of keten kan een omgevingsvergunning voor bouwen vereist zijn.

5. *Stilleggen van de bouw*

Het bevoegd gezag is bevoegd de bouw stil te leggen indien er wordt gebouwd:

- a zonder omgevingsvergunning;
- b in afwijking van de omgevingsvergunning;
- c op grond bij of krachtens artikel 2.3 van het Besluit omgevingsrecht en er niettemin wordt geconstateerd, dat er wordt gebouwd in afwijking van het Bouwbesluit;
- d in afwijking van de voorschriften van de Bouwverordening.

6. Het geheel van bepalingen en bevoegdheden uit de wet- en regelgeving is van toepassing.

NADERE INFORMATIE BOUWEN:

Bouwbesluit 2012

Het Bouwbesluit 2012 is van toepassing. Hieronder staan enkele algemeen geldende bepalingen uit het Bouwbesluit 2012.

Artikel 1.23 Aanwezigheid bescheiden

Tijdens het bouwen zijn, voor zover van toepassing, de volgende bescheiden of een afschrift daarvan op het terrein aanwezig:

- a. vergunning voor het bouwen;
- b. bouwveiligheidsplan als bedoeld in artikel 8.7;
- c. afschrift van een besluit ingevolge artikel 13, 13a, of 14 van de wet, dan wel een besluit tot oplegging van een last onder bestuursdwang dan wel last onder dwangsom, en
- d. overige voor het bouwen van belang zijnde vergunningen en documenten met nadere voorwaarden en ontheffingen.

Artikel 1.24 Het uitzetten van de bebouwingsgrenzen

Met het bouwen van een bouwwerk waarvoor vergunning is verleend wordt, onverminderd de voorwaarden bij de vergunning, niet begonnen voordat voor zover nodig door of namens het bevoegd gezag:

- a. de rooilijnen of bebouwingsgrenzen op het bouwterrein zijn uitgezet, en

b. het straatpeil is uitgezet.

Artikel 1.25 Mededeling aanvang en beëindiging bouwwerkzaamheden

1. Het bevoegd gezag wordt ten minste twee werkdagen voor de feitelijke aanvang van bouwwerkzaamheden waarvoor een vergunning voor het bouwen is verleend door de houder van die vergunning schriftelijk van de aanvang van die werkzaamheden, met inbegrip van ontgravingswerkzaamheden, in kennis gesteld.
2. Het bevoegd gezag wordt ten minste op de dag van beëindiging van de bouwwerkzaamheden waarvoor een vergunning voor het bouwen is verleend, door de houder van die vergunning schriftelijk van de beëindiging van die werkzaamheden in kennis gesteld.
3. Een bouwwerk voor het bouwen waarvan een vergunning voor het bouwen is verleend, wordt niet in gebruik gegeven of genomen indien niet voldaan is aan het bepaalde in het tweede lid.

Artikel 8.1 Aansturingsartikel

1. De uitvoering van bouw- en sloopwerkzaamheden is zodanig dat voor de omgeving een onveilige situatie of voor de gezondheid of bruikbaarheid nadelige hinder zoveel mogelijk wordt voorkomen.
2. Aan de in het eerste lid gestelde eis wordt voldaan door toepassing van de voorschriften in deze afdeling.

Artikel 8.2 Veiligheid in de omgeving

Bij het uitvoeren van bouw- of sloopwerkzaamheden worden maatregelen getroffen ter voorkoming van:

- a. letsel van personen op een aangrenzend perceel of een aan het bouw- of sloopterrein grenzende openbare weg, openbaar water of openbaar groen;
- b. letsel van personen die het bouw- of sloopterrein onbevoegd betreden, en
- c. beschadiging of belemmering van wegen, van in de weg gelegen werken en van andere al dan niet roerende zaken op een aangrenzend perceel of op een aan het bouw- of sloopterrein grenzende openbare weg, openbaar water of openbaar groen.

Artikel 8.3 Geluidhinder

De op grond van artikel 8.2 te treffen maatregelen worden op aanwijzing van het bevoegd gezag vastgelegd in een bouw- of sloopveiligheidsplan. De maatregelen hebben ten minste betrekking op:

1. Bedrijfsmatige bouw- of sloopwerkzaamheden worden op werkdagen en op zaterdag tussen 7.00 uur en 19.00 uur uitgevoerd.
2. Bij het uitvoeren van de werkzaamheden als bedoeld in het eerste lid worden de in tabel 8.3 aangegeven dagwaarden en de daarbij behorende maximale blootstellingsduur niet overschreden.

Tabel 8.3

Dagwaarde dB(A)	≤ 60 dB(A)	> 60 dB(A)	>65 dB(A)	> 70 dB(A)	> 75 - ≤ 80
Maximale blootstellingsduur	onbeperkt	50 dagen	30 dagen	15 dagen	5 dagen

3. Het bevoegd gezag kan ontheffing verlenen van het eerste en tweede lid. Onverkort het gestelde in de ontheffing, wordt bij het uitvoeren van bouw- of sloopwerkzaamheden gebruik gemaakt van de best beschikbare stille technieken.

4. Indien het bevoegd gezag met betrekking tot het uitvoeren van bouw- of sloopwerkzaamheden beleidsregels als bedoeld in titel 4.3 van de Algemene wet bestuursrecht heeft vastgesteld, is in afwijking van het derde lid geen ontheffing vereist indien het uitvoeren van de werkzaamheden voldoet aan die beleidsregels en het bevoegd gezag ten minste twee werkdagen voor de feitelijke aanvang van die werkzaamheden in kennis is gesteld van de aanvang van de werkzaamheden.

Artikel 8.4 Trillingshinder

1. Trillingen veroorzaakt door het uitvoeren van bouw- of sloopwerkzaamheden bedragen in geluidsgevoelige ruimten als bedoeld in artikel 1 van de Wet geluidhinder en in verblijfsruimten als bedoeld in artikel 1.1, onderdeel e, van het Besluit geluidhinder niet meer dan de trillingsterkte, genoemd in tabel 4 van de Meet- en beoordelingsrichtlijn deel B «Hinder voor personen in gebouwen» 2006.

2. Het bevoegd gezag kan ontheffing verlenen van de trillingsterkte, bedoeld in het eerste lid.

Artikel 8.5 Stofhinder

Tijdens het uitvoeren van bouw- en sloopwerkzaamheden worden maatregelen getroffen om visueel waarneembare stofverspreiding buiten het bouw- of sloopterrein te voorkomen.

Artikel 8.6 Grondwaterstand

Het bemalen van bouwputten, leidingsleuven en andere tijdelijke ontgravingen ten behoeve van bouwwerkzaamheden leidt niet tot een zodanige wijziging van de grondwaterstand dat gevaar kan ontstaan voor de veiligheid van belendingen.

Artikel 8.7 Veiligheidsplan

De op grond van artikel 8.2 tot en met 8.6 te treffen maatregelen worden op aanwijzing van het bevoegd gezag vastgelegd in een veiligheidsplan. De maatregelen hebben ten minste betrekking op:

- a. ten minste een tekening waaruit de bouw- of sloopplaatsinrichting blijkt met:
 1. de toegang tot de bouw- of sloopplaats inclusief begrenzing, afscheiding en afsluiting van de bouw- of sloopplaats;
 2. de ligging van het perceel waarop gebouwd of gesloopt wordt en de omliggende wegen en bouwwerken;
 3. de situering van het te bouwen of te slopen bouwwerk;
 4. de aan- en afvoerwegen;
 5. de laad-, los- en hijszones;
 6. de plaats van bouwketen;
 7. de in of op de bodem van het perceel aanwezige leidingen;
 8. de plaats van machines, werktuigen en ander hulpmaterieel en opslag van materialen;
 9. de bereikbaarheid van bluswater- en andere veiligheidsvoorzieningen;
- b. gegevens en bescheiden over de toe te passen bouw- of sloopmethodiek en de toe te passen materialen, materieel, hulp- en beveiligings-middelen bij de bouw- of sloopwerkzaamheden;
- c. indien een bouwput wordt gemaakt:
 1. de hoofdopzet van de verticale bouwputafscheiding en de bouwputbodem;
 2. de uitgangspunten voor een bemalingsplan;

3. de uitgangspunten voor een monitoringsplan ter voorkoming van schade aan naburige bouwwerken;
- d. een rapport van een akoestisch onderzoek, indien aannemelijk is dat de dagwaarde vanwege het uitvoeren van bouw- of sloopwerkzaamheden meer bedraagt of de maximale blootstellingsduur in dagen langer duurt dan de waarden, bedoeld in artikel 8.3, tweede en derde lid, of indien aannemelijk is dat niet wordt voldaan aan de beleidsregels als bedoeld in artikel 8.3, vierde lid;
- e. een rapport van een trillingenonderzoek, indien aannemelijk is dat het uitvoeren van de bouw- of sloopwerkzaamheden een grotere trillings-sterkte veroorzaakt dan de trillingssterkte bedoeld in artikel 8.4, eerste lid.

Artikel 8.8 Aansturingsartikel

1. Bouw- en sloopwerkzaamheden worden zodanig uitgevoerd dat tijdens de uitvoering vrijkomend bouw- en sloopafval deugdelijk wordt gescheiden.
2. Aan de in het eerste lid gestelde eis wordt voldaan door toepassing van de voorschriften in deze afdeling en de krachtens die bepalingen gegeven voorschriften.

Artikel 8.9 Scheiden bouw- en sloopafval

Bij ministeriële regeling kunnen voorschriften worden gegeven over de te scheiden categorieën bouw- en sloopafval en de opslag en afvoer daarvan op en van het terrein bij het uitvoeren van bouw- of sloopwerkzaamheden.

Wet natuurbescherming (hierna: Wnb)

De Wnb blijft ondanks deze omgevingsvergunning van toepassing. De Wnb verbiedt de verstoring en verontrusting van verblijfplaatsen van beschermde diersoorten en planten. Een ieder dient dan ook voldoende zorg in acht te nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. De bedoelde zorg houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voorzover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voorzover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken. Nadere informatie kunt u onder andere vinden op de website www.natuurloket.nl.

Brandveilig gebruiken

Om brandveiligheid in gebouwen te realiseren, worden er vanuit de overheid eisen gesteld aan de manier waarop gebouwen **gebouwd** en **gebruikt** worden. Ten aanzien van het brandveilig gebruik stelt de gemeente eisen op basis van de Bouwbesluit die van niet-bouwkundige aard zijn. Denk hierbij bijvoorbeeld aan blusmiddelen en het periodiek onderhoud (bijv. keuringen) hiervan. Deze regels zijn vastgelegd in de Bouwbesluit. In bepaalde gevallen is een omgevingsvergunning voor brandveilig gebruik of gebruiksmelding voor brandveilig gebruik noodzakelijk. Voor nadere informatie verwijs ik u de internetsite www.omgevingsloket.nl en www.brandweerommen-hardenberg.nl

SCHADE:

Indien er door werkzaamheden die verband houden met het gebruik maken van deze vergunning schade aan de openbare ruimte wordt toegebracht worden de kosten van herstel bij u in rekening gebracht.

Voor kennisgeving en nadere informatie: afdeling Ruimtelijk Domein
Postbus 500
7770 BA HARDENBERG

Bijlage 2

OVERWEGING MILIEURELEVANTE ASPECTEN**1. De aanvraag**

Op 17 oktober 2017 is een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het milieuverantwoord ondernemen (revisie) binnengekomen voor een geitenhouderij.

Tabel 1: aangevraagde dieren

Diercategorie (Rav-code)	Aantal dieren	NH ₃ (1)	Odeur (2)	PM ₁₀ (3)	NH ₃ / jaar	Totaal odeur	Totaal PM ₁₀
geiten ouder dan 1 jaar (Rav-C1.100)	3.285	1,9	18,8	19	6.241,5	61.758	62.415
opfokgeiten van 61 dagen tot en met één jaar (Rav-C2.100)	1.390	0,8	11,3	10	1.112,0	15.707	13.900
opfokgeiten en afmestlammeren tot en met 60 dagen (Rav-C3.100)	240	0,2	5,7	10	48,0	1.368	2.400
Totaal					7.401,5	78.833	78.715

1) emissie in kg NH₃ per dierplaats per jaar volgens de Regeling ammoniak en veehouderij

2) geuremissiefactor in odour units per seconde per dier volgens de Regeling geurhinder en veehouderij

3) fijn stofemissie (gr. PM₁₀/dier/jaar). Volgens emissielijst op rijksoverheid.nl

Er zal een nieuwe stal worden gebouwd voor het houden van 1.475 melkgeiten. Tevens zal een bestaande berging/opslag worden omgebouwd tot opfokstal voor opfokgeiten en zal er een wijziging plaatsvinden van het aantal te houden dieren en diercategorieën in de bestaande stallen. De bestaande melkgeitenstal zal, evenals de nieuw te bouwen melkgeitenstal, worden voorzien van een centraal emissiepunt. In totaal kunnen dan 4.915 geiten worden gehouden.

Huidige vergunning situatie

Eerder zijn de volgende omgevingsvergunningen verleend:

Datum	Soort vergunning/melding
27 december 2010	Een nieuwe, de gehele inrichting omvattende vergunning
19 juli 2016	Melding Activiteitenbesluit

Tabel 2: vergunde dieren

Diercategorie (Rav-code)	Aantal dieren	NH ₃	Odeur	PM ₁₀	NH ₃ / jaar	Totaal odeur	Totaal PM ₁₀
geiten ouder dan 1 jaar (Rav-C1.100)	1.535	1,9	18,8	19	2.916,5	28.858	29.165
opfokgeiten van 61 dagen tot en met één jaar (Rav-C2.100)	340	0,8	11,3	10	272,0	3.842	3.400
opfokgeiten en afmestlammeren tot en met 60 dagen (Rav-C3.100)	520	0,2	5,7	10	104,0	2.964	5.200
Totaal					3.292,5	35.664	37.765

1) emissie in kg NH₃ per dierplaats per jaar volgens de Regeling ammoniak en veehouderij

2) geuremissiefactor in odour units per seconde per dier volgens de Regeling geurhinder en veehouderij

3) fijn stofemissie (gr. PM₁₀/dier/jaar). Volgens emissielijst op rijksoverheid.nl

Activiteitenbesluit

De aanvraag omgevingsvergunning wordt ook als een melding op grond van het Activiteitenbesluit beschouwd, voor de zaken die daaronder vallen.
De aanvraag betreft het houden van totaal 4.915 geiten.

Hiermee valt de inrichting onder categorie 8.3 letter e van bijlage 1, onderdeel C van het Besluit omgevingsrecht (Bor). Gelet op het gestelde in artikel 2.1 lid 2 van het Bor is de inrichting vergunningplichtig.
Het betreft een inrichting die behoort tot een categorie als bedoeld in artikel 1.1 lid 3 van de Wet algemene bepalingen milieubeheer en is als gevolg hiervan en het gestelde in artikel 1.2 een inrichting type C.

Voor de inrichtingen type C geldt dat voor een deel van hun activiteiten het Activiteitenbesluit van toepassing is. De informatie uit de aanvraag wordt aangemerkt als melding op grond van artikel 1.10 van het Activiteitenbesluit. Uit de aanvraag blijkt dat binnen de inrichting de onderstaande activiteiten zoals genoemd in het Activiteitenbesluit plaats vinden. Op deze activiteiten zijn de bepalingen en voorschriften van het Activiteitenbesluit en de bijbehorende – regeling rechtstreeks van toepassing. Tevens de artikelen 3 en 5.

Afdeling	Omschrijving
2.1	Zorgplicht
2.2	Lozingen
2.3	Lucht
2.4	Bodem
3.1	Afvalwaterbeheer (huishoudelijk afvalwater en lozen van hemelwater)
§3.1.2	<i>Lozen van grondwater bij ontwatering</i>
§3.1.3	<i>Lozen van hemelwater, dat niet afkomstig is van een bodembeschermende voorziening</i>
3.2	Installaties
§3.2.1	<i>Het in werking hebben van een stookinstallatie</i>
3.3	Activiteiten met voer- of vaartuigen
§3.3.1	<i>Afleveren van vloeibare brandstof of gecomprimeerd aardgas aan motorvoertuigen voor het wegverkeer of afleveren van vloeibare brandstof aan spoorvoertuigen</i>
3.4	Opslaan van stoffen of het vullen van gasflessen
§3.4.3	<i>Opslaan en overslaan van goederen</i>
§3.4.5	<i>Opslaan van agrarische bedrijfsstoffen</i>
§3.4.6	<i>Opslaan van drijfmest (en digestaat)</i>
§3.4.9	<i>Opslaan van gasolie, smeerolie of afgewerkte olie in een bovengrondse opslagtank</i>
3.5	Agrarische activiteiten
§3.5.4	<i>Waterbehandeling van agrarische activiteiten</i>
§3.5.8	<i>Houden van landbouwhuisdieren in dierenverblijven</i>

Best beschikbare technieken (BBT)

In artikel 9.2 van de Regeling omgevingsrecht (Mor) staat dat het bevoegd gezag bij vergunningverlening rekening houdt met de voor de inrichting in aanmerking komende beste beschikbare technieken en monitoringeisen. Er moet rekening worden gehouden met de relevante BBT-

conclusies en Nederlandse informatiedocumenten over de beste beschikbare technieken, die zijn opgenomen de bijlage 'Nederlandse informatiedocumenten over BBT' van het Mor.

In deze bijlage wordt onder andere verwezen naar de navolgende relevante documenten:

- Nederlandse richtlijn bodembescherming, maart 2012;
- Beleidslijn IPPC-omgevingstoetsing ammoniak en veehouderij, juni 2007;
- Beoordelingsmethode emissiereducerende maatregelen;
- Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen:
 - o PGS 15: opslag van verpakte gevaarlijke stoffen;
 - o PGS 30: vloeibare brandstoffen – bovengrondse tankinstallaties en afleverinstallaties.

Voor het houden van geiten is in het Besluit emissiearme huisvesting geen maximale emissiewaarde vastgesteld. Dit houdt in dat het aangevraagde stalsysteem als BBT wordt beschouwd.

WATERVERBRUIK

Volgens de BREF wordt water in de veehouderij gebruikt voor schoonmaakactiviteiten en drinkwater voor de dieren. Reductie van het drinkwaterverbruik wordt niet realistisch geacht. De stallen H en I worden een paar keer per jaar gereinigd. De stallen worden dan eerst ingeweekt met water, zodat er voor het echte reinigen tot onnodig watergebruik zal leiden. In de vergunning worden geen verdere voorschriften opgenomen.

ENERGIEVERBRUIK

Bij de beoordeling van de vergunningaanvraag is rekening gehouden met het aspect zuinig omgaan met energie. Om vast te stellen of het energieverbruik van de inrichting relevant is, is aangesloten bij de in de Circulaire "Energie in de milieuvergunning" (Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer en het Ministerie van Economische Zaken, Den Haag, oktober 1999) gehanteerde ondergrens. Deze ondergrens is 25.000 m³ aardgas of 50.000 kWh elektriciteit per jaar. Bedrijven met jaarlijks energieverbruik dat lager ligt dan deze waarden, worden als niet energie relevant bestempeld.

Het jaarlijks energieverbruik, van de aangevraagde situatie wordt, voor wat betreft het verbruik van elektriciteit hoger dan de ondergrens. Het verwachte verbruik zal 150.000 kWh elektriciteit en 15.000 m³ aardgas.

In de bij de aanvraag behorende bijlage is aangegeven dat op het bedrijf energiebesparing wordt gerealiseerd door toepassing van platenkoelers en energiebesparende tankspoeling. Bij de uitvoering van dit plan zal ook warmteterugwinning uit de melkkoeling worden geïnstalleerd en zullen frequentie regelaars op de ventilatoren worden geplaatst. Dit zal leiden tot vermindering van het energieverbruik.

De aanvraag voldoet ten aanzien van energie-efficiency. Het bedrijf spant zich voldoende in om het energieverbruik te verminderen. Daarom zijn in deze vergunning geen aanvullende voorschriften opgenomen over energiebesparing, wel wordt in de voorschriften opgenomen dat het energieverbruik geregistreerd moet worden.

Voor wat betreft BBT bij het energieverbruik moeten de stallen goed geïsoleerd zijn, de aanwezige ventilatiesystemen moeten optimaal zijn afgesteld en moet energiezuinige verlichting worden toegepast. In de vergunning worden voorschriften opgenomen voor energiebesparing.

Opslag mest

BBT houdt in dat opslagfaciliteiten voor mest voldoende capaciteit hebben om de mest op te slaan tot het moment waarop deze verder kan worden verwerkt of op het land kan worden gebracht. In de vergunning is een voorschrift opgenomen dat de mest moet worden bewaard binnen de gebouwen van de inrichting of op de op tekening aangegeven mestvaalt.

Afdekking gezondheid

Overige regels

Eventuele nadelige gevolgen voor het milieu die de inrichting kan veroorzaken worden voorkomen, of worden tenminste in voldoende mate beperkt, door de naleving van het gestelde in de aanvraag, de aan deze vergunning verbonden voorschriften en de voorschriften van het Activiteitenbesluit.

Ten aanzien van de ongewone voorvallen binnen de inrichting en de naar aanleiding daarvan uit te voeren maatregelen is hoofdstuk 17 van de Wet milieubeheer van toepassing.

Het bedrijf ligt niet in een grondwaterbeschermingsgebied of in een waterwingebied of in een aangewezen milieubeschermingsgebied (stiltegebied en/of bodembeschermingsgebied).

De inrichting ligt niet in een gebied waar strengere milieukwaliteitseisen gelden of waar bij ministerieel besluit richtwaarden zijn gesteld waarmee bij de vergunningverlening rekening dient te worden gehouden.

Besluit Milieueffectrapportage

In het Besluit milieueffectrapportage 1994 (zoals gewijzigd in 1999, hierna Besluit m.e.r.) is in onderdeel C onder categorie 14 opgenomen voor welke situaties er een MER-plicht geldt voor de aangevraagde activiteiten.

De MER-plicht (onderdeel C onder 14) geldt voor de oprichting / uitbreiden / wijzigen van een inrichting voor het fokken, mesten of houden van pluimvee of varkens, in gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een inrichting met meer dan:

- 85.000 plaatsen voor mesthoenders;
- 60.000 plaatsen voor hennen;
- 3.000 plaatsen voor mestvarkens;
- 900 plaatsen voor zeugen.

Verder is in het Besluit m.e.r. in de bijlage, onderdeel D onder categorie 14 bepaald voor welke, gebleken niet MER-plichtige, situaties er beoordeeld dient te worden of vanwege bijzondere omstandigheden waaronder de activiteit wordt ondernomen, alsnog een milieueffectrapport noodzakelijk is. Dit geldt voor de oprichting en/of uitbreiding en/of wijziging van een inrichting voor het fokken, mesten of houden van onder andere:

- 2000 stuks schapen of geiten (Rav cat. B.1 en C.1 t/m C.3)

In de aanvraag is er sprake van het uitbreiden van de inrichting met een 2.520 geiten, zoals bedoeld in het Besluit m.e.r.. Een uitbreiding van deze omvang is een aangewezen activiteit zoals genoemd in kolom 2 van de onderdeel D van het Besluit m.e.r. Dit houdt in dat er sprake is van een MER-beoordelingsplicht.

Op 14 juli 2017 is door Rombou, namens Noord-Oosterweg 33 in Radewijk een aanmeldnotitie m.e.r.-beoordelingsplicht (artikel 7.16 Wet milieubeheer), hierna: aanmeldnotitie, ingediend voor de uitbreiding van het geitenbedrijf gelegen aan de Noord-Oosterweg 33 in Radewijk. Deze notitie is beoordeeld op basis van Bijlage III van de EEG-richtlijn milieu-effectbeoordeling.

Op 17 oktober 2017 heeft het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Hardenberg besloten dat voor de voorgenomen wijziging en uitbreiding van het geitenbedrijf aan de Noord-Oosterweg 33 in Radewijk geen milieueffectrapport nodig is.

Ammoniak

Wet ammoniak en veehouderij

De Wet ammoniak en veehouderij (Wav) bevat bijzondere regels over de gevolgen van ammoniakemissie van veehouderijen bij de verlening van vergunningen. Samen met de emissie-eisen die op grond van de Wet milieubeheer aan de huisvesting van dieren zijn gesteld (Besluit emissiearme huisvesting), vormt de Wav het wettelijke instrumentarium voor het aspect ammoniak. De Wav is een op emissie gerichte benadering van de ammoniakproblematiek. Provinciale Staten van Overijssel hebben een besluit genomen ten aanzien van het aanwijzen van gebieden die aangemerkt worden als zeer kwetsbaar gebied. Het bedrijf ligt niet in een zeer kwetsbaar gebied dan wel in een zone van 250 meter rondom een dergelijk gebied. De Wav vormt geen belemmering voor de vergunningverlening.

Regeling ammoniak en veehouderij

In de aan de Wav gekoppelde Regeling ammoniak en veehouderij (Rav) staan de emissiefactoren voor de emissie vanuit de stallen genoemd. Een overzicht van de ammoniakemissie staat in de paragrafen 1 en 2, in de tabellen 1 en 2 vermeld.

Besluit emissiearme huisvesting

Het Besluit emissiearme huisvesting bevat voor een aantal diercategorieën maximale emissiewaarden qua ammoniak en fijn stof, waaraan de huisvesting van de dieren zal moeten voldoen. Er mogen geen nieuwe huisvestingssystemen meer worden vergund met een emissiefactor die hoger is dan de maximale emissiewaarde van het Besluit emissiearme huisvesting. Voor bestaande stallen gelden overgangstermijnen waarbinnen deze stallen moeten worden aangepast of vervangen.

Ten aanzien van het houden van geiten is in het Besluit emissiearme huisvesting geen emissiearm stalsysteem en eveneens geen maximale emissiewaarde voor zwevende deeltjes (PM₁₀ - fijn stof) opgenomen.

Geur

Volgens het gestelde in het Besluit Omgevingsrecht betreft het een type C-inrichting. Dit heeft tot gevolg dat voor het aspect geur de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) en de daarbij behorende Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv) van toepassing is. De geuremissiefactoren per dier zijn vastgelegd in de Rgv.

De Wgv schrijft voor op welke wijze geurhinder door dierenverblijven (veehouderijen) in een vergunning moet worden beoordeeld. Daartoe moet onder meer de geurbelasting op nabijgelegen geurgevoelige objecten (zoals woningen) worden bepaald. In afwijking hiervan moet tot geurgevoelige objecten behorend bij een andere veehouderij een vaste afstand worden aangehouden.

Op grond van artikel 6 Wgv is de "Verordening geurhinder en veehouderij gemeente Hardenberg" (hierna: geurverordening) op 17 november 2009 vastgesteld en op 26 november 2009 in werking getreden. In de geurverordening zijn de wettelijke geurnormen aangepast. Bij de berekening van de geurbelasting is getoetst aan de in deze geurverordening opgenomen geurnormen.

Het gaat om een aanvraag voor het houden van geiten. Hiervoor zijn in de Rgv geuremissiefactoren opgenomen. Er is een berekening van de geurbelasting, als gevolg van de aangevraagde dierbezetting, op geurgevoelige objecten uitgevoerd.

Berekening geurbelasting aangevraagde situatie:

Gegenereerd met V-STACKS Vergunning versie 2010 (c) KEMA Nederland B.V.

Berekende ruwheid: 0,11 m

Meteo station: Eindhoven

Brongegevens:

BronID	X-coördinaat	Y-coördinaat	EP Hoogte	Gem.geb. hoogte	EP Diam.	EP Uittr. snelh.	E-Aanvraag
stal F - 100 x C2	246 921	510 048	4,3	3,1	0,50	4,00	1 130
stal H - 200 + 35 C1	246 908	510 008	7,3	4,6	0,50	4,00	4 418
stal I1 - 100 x C3	246 867	510 028	7,8	5,8	0,40	4,00	570
stal I2 - 100 x C3	246 871	510 026	7,8	5,8	0,40	4,00	570
stal I3 - 40 x C3	246 876	510 021	8,3	5,8	0,40	4,00	228
stal I4 - 180 x C2	246 884	510 019	7,8	5,8	0,50	4,00	2 034
stal I - 140 x C2	246 876	510 019	8,4	5,8	0,50	0,40	1 582
stal L - 1525 x C1	246 906	509 931	9,4	6,1	2,72	7,46	29 610
stal M 970 x C2	246 854	509 980	9,7	6,8	0,50	0,40	10 961
stal N 1475 x C1	246 942	509 917	10,0	6,8	2,59	6,98	27 730

Geur gevoelige locaties:

GGLID	X-coördinaat	Y-coördinaat	Geurnorm	Geurbelasting
Noord-Oosterweg 31	246 788	510 133	14,0	13,4
Noord-Oosterweg 30	247 011	510 103	14,0	13,9
Noord-Oosterweg 35	247 102	509 946	14,0	13,8

Uit bovenstaande berekening blijkt dat de berekende geurbelasting voldoet aan de gestelde normen.

Ook moet een afstand tussen het geurgevoelige object en de gevel van het dierenverblijf worden aangehouden; deze afstand bedraagt tenminste 50 meter ten opzichte van geurgevoelige objecten in een bebouwde kom en tenminste 25 meter ten opzichte van geurgevoelige objecten buiten een bebouwde kom. Ook aan deze afstanden wordt ruimschoots voldaan.

Op grond van de Wgv en de "Verordening geurhinder en veehouderij gemeente Hardenberg" kan de vergunning worden verleend.

Luchtkwaliteit

Op 1 januari 2019 is een wijziging van de Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007 in werking getreden. Hierin is opgenomen dat inrichtingen met meer dan 800 kg fijnstof per jaar of 500 kg fijnstof per jaar wanneer de achtergrondbelasting meer dan 27 µg/m³ bedraagt, in een straal van 500 meter van de inrichting moet worden meegenomen in de berekening. Binnen de genoemde afstanden bevinden zich geen inrichtingen die meegenomen moet worden in de beoordeling.

De meest relevante luchtkwaliteitseisen voor agrarische inrichtingen hebben betrekking op zwevende deeltjes (PM_{2,5} en PM₁₀). De stof NO₂ komt voornamelijk vrij bij

verbrandingsprocessen. Gezien de activiteiten van de inrichting kan worden gesteld dat geen of nauwelijks NO₂ wordt uitgestoten. De andere genoemde stoffen (zwaveldioxide, lood, koolmonoxide, benzeen en ozon) zijn niet relevant bij een agrarisch bedrijf. Aan de grenswaarden die voor deze stoffen zijn vastgesteld, is niet getoetst. Gezien de aard van de inrichting (veehouderij) zullen deze niet worden overschreden.

Voor zwevende deeltjes zijn de volgende grenswaarden opgenomen:

- 24 uurgemiddelde grenswaarde van 50 mg/Nm³ voor PM₁₀, waarbij geldt dat deze maximaal 35 keer per jaar mag worden overschreden;
- jaargemiddelde grenswaarde van 40 mg/Nm³ voor PM₁₀;
- jaargemiddelde grenswaarde van 25 mg/Nm³ voor PM_{2,5}.

Voor het berekenen van de concentratie van PM_{2,5} zijn nog niet in alle gevallen emissiefactoren bekend. Tot die tijd zal voor de beoordeling van PM_{2,5} worden uitgegaan van een publicatie van het Planbureau voor de leefomgeving. Op basis van een onderzoek van het RIVM ("Attainability of PM_{2,5} air quality standards, situation for the Netherlands in a European context, J. Matthijsen, B.A Jimmink, F.A.A.M de Leeuw en W. Smeets, Planbureau voor de Leefomgeving, Bilthoven 2009) wordt geconcludeerd dat wanneer aan de norm voor PM₁₀ wordt voldaan, dit ook geldt voor de norm voor PM_{2,5}.

Als de luchtkwaliteit aan de PM₁₀ normen voldoet, dan geldt dit ook voor de PM_{2,5} norm. Daarbij ligt de achtergrondconcentratie voor PM_{2,5} in Nederland ruimschoots onder de grenswaarde.

Als er sprake is van een beperkte toename van de luchtverontreiniging die niet in betekenende mate bijdraagt aan de concentratie PM₁₀ in de buitenlucht, hoeft een project niet getoetst te worden. Dit volgt uit artikel 5.16, lid 1, sub c van de Wet milieubeheer. Het Besluit NIBM legt vast wat geldt als niet in betekenende mate bijdragen. Na inwerkingtreding van het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) op 1 augustus 2009 bedraagt de definitie van NIBM 3% van de grenswaarde, dat is 1,2 µg/m³ (artikel 2, lid 1, Besluit NIBM in samenhang met bijlage 1A van de Regeling NIBM).

Veehouderijen zijn niet opgenomen in de Regeling NIBM, dit kan dus inhouden dat een verandering van een inrichting In Betekenende Mate (IBM) is. Toch is het niet altijd noodzakelijk om met behulp van een berekening, (bijv. ISL3a) vast te stellen of er voldaan wordt aan de grenswaarden. Om dit aan te tonen wordt gebruik gemaakt van de navolgende rekenmethode (vuistregel):

Indien bij een bepaalde afstand niet meer wordt geëmitteerd dan is opgenomen in de tabel, dan is de uitbreiding zeker NIBM. Indien de toename in emissie in grammen hoger is dan in de tabel is opgenomen, is de uitbreiding mogelijk IBM. Dan zal er een berekening met ISL3a uitgevoerd moeten worden om aan te tonen dat geen grenswaarden worden overschreden.

Afstand in meters tot te toetsen plaats	70	80	90	100	120	140	160
Totale emissie in gr./jaar van de uitbreiding	324.000	387.000	473.000	581.000	817.000	1.075.000	1.376.000

In tabel 1 van paragraaf 1 en tabel 2 van paragraaf 2 is de belasting van de bedrijfsvoering in de vergunde en aangevraagde situatie berekend.

De toename van de emissie als gevolg van de aangevraagde verandering bedraagt 40.950 gr./jaar (78.715 – 37.765).

De afstand van het meest nabij gelegen emissiepunt tot een gevoelige bestemming als bedoeld in het Besluit gevoelige bestemmingen bedraagt ongeveer 95 meter (Noord-Oosterweg 30). Uit de tabel blijkt dat de uitbreiding beneden de 3% NIBM-grens blijft.

Ook is bij de aanvraag een ISL3a-berekening van de aangevraagde dierbezetting gevoegd, hieruit blijkt dat aan de gestelde normen wordt gedaan. Volledigheidshalve is er een ISL3a-berekening van 2018 uitgevoerd en daaruit blijkt ook dat ruim voldaan wordt aan de gestelde normen. Deze berekening is bijgevoegd.

Gelet op het gestelde onder titel 5.2 en bijlage 2 van de Wet milieubeheer kan de vergunning worden verleend.

IPPC-(RIE)-installatie

Grotere varkens- en pluimveebedrijven hebben te maken met de Richtlijn Industriële Emissies (RIE). De RIE is per 1 januari 2013 is geïmplementeerd in de Nederlandse wet- en regelgeving. Dit geldt voor het Activiteitenbesluit en het Besluit omgevingsrecht (Bor). De RIE omvat onder andere een integratie van de IPPC-richtlijn en verplicht de lidstaten van de EU om grote milieuvervuilende bedrijven te reguleren door een integrale vergunning op de basis van de Best Beschikbare Technieken (BBT).

Het betreft hier een aanvraag voor het houden van geiten. De aangevraagde activiteiten staan niet genoemd in bijlage 1 van de RIE. Het gestelde in de RIE is derhalve niet van toepassing.

Opslag van gevaarlijke stoffen in emballage:

De PGS 15 is op hoofdlijnen van toepassing op gassen (klasse 2, voor zover spuitbussen en gasflessen), brandbare vloeistoffen (klasse 3), brandbare en voor ontbranding vatbare stoffen en stoffen die met water brandbare gassen ontwikkelen (klasse 4.1, 4.2 en 4.3), oxiderende stoffen (klasse 5.1), organische peroxiden tot 150 kg (klasse 5.2, type E en F), giftige stoffen (klasse 6.1), bijtende stoffen (klasse 8), milieugevaarlijke stoffen (klasse 9), CMR-stoffen (carcinogeen, mutageen en reprotoxisch) en gevaarlijke afvalstoffen. De genoemde klasse-aanduiding is volgens de ADR.

Ondergrenzen

Ten behoeve van de werkingssfeer van PGS 15 zijn ondergrenzen vastgesteld. De aanwezige reinigings- en schoonmaakmiddelen vallen onder ADR-klasse 8, maar blijven beneden de ondergrens van 250 ltr/kg en vallen daarom niet onder de werkingssfeer van PGS 15.

Opgemerkt wordt dat hoeveelheden van gevaarlijke stoffen die de ondergrenzen niet overschrijden wel verantwoord moeten worden opgeslagen. Dat wil zeggen dat opslag niet op de werkvloer mag plaatsvinden tenzij het gaat om een hoeveelheid die als werkvoorraad kan worden aangeduid.

Bodem

Bij de beoordeling van de vergunningaanvraag is rekening gehouden met het aspect preventieve bodem beschermende maatregelen en het behoud van een duurzame bodemkwaliteit. De voorschriften met betrekking tot de emissie naar de bodem zijn gebaseerd op de Nederlandse Richtlijn Bodembescherming bedrijfsmatige activiteiten (NRB).

De NRB kent geen verdergaande vorm van preventieve bodembescherming dan het verwaarloosbaar bodemrisico (bodemrisicocategorie A). Een verwaarloosbaar bodemrisico kan echter volgens de Bodemrisicochecklist van de NRB vaak op verschillende manieren worden gerealiseerd. Globaal is de NRB-aanpak samen te vatten als "vloeistofdichte vloeren met een

minimum aan gedragsvoorschriften" of "kerende vloeren en/of lekbakken met een zwaar accent op de daarop toegesneden gedragsvoorschriften".

Binnen de inrichting vinden de navolgende bodembedreigende activiteiten plaats:

- opslag van vaste mest;
- opslag afval- reinigingswater;
- opslag reinigings- en ontsmettingsmiddelen in emballage;
- opslag bestrijdingsmiddelen in emballage;
- opslag van diergeneesmiddelen;
- opslag van kadavers;
- opslag dieselolie;
- opslag afgewerkte olie.

Het bedrijf heeft organisatorische en facilitaire maatregelen getroffen om bijvoorbeeld bij calamiteiten adequaat op te treden.

Uit de beoordeling van de aanvraag blijkt dat de beschreven technische maatregelen en voorzieningen en de te hanteren organisatorische maatregelen en faciliteiten tot een verwaarloosbaar bodemrisico zullen leiden. De activiteiten die nu plaats gaan vinden binnen de inrichting zijn reeds voor het grootste gedeelte vergund en van die omvang dat wordt afgezien van het verlangen van een tussentijds bodemonderzoek.

Wanneer de inrichting wordt beëindigd dient er wel een bodemonderzoek plaats te vinden op alle plaatsen waar bodembedreigende activiteiten hebben plaatsgevonden (artikel 2.11, lid 3 Activiteitenbesluit).

Geluid

De omgeving van het bedrijf en daaraan gerelateerd de te beschermen woonomgeving sluit het best aan bij de typering *landelijk gebied* uit de 'Handreiking Industrielawaai en vergunningverlening' (hierna: Handreiking). Dit betekent een richtwaarde van 40 dB(A) etmaalwaarde voor het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau ($L_{A,r,LT}$).

De inrichting betreft een geitenhouderij en beschikt over een geldende vergunning op grond van de Wabo. De inrichting kan daarom worden aangemerkt als een bestaande inrichting. Als grenswaarde voor bestaande inrichtingen geldt voor het $L_{A,r,LT}$ in beginsel 50 dB(A) [hoofdstuk 4 van de Handreiking].

De maximale geluidniveaus ($L_{A,max}$) dienen getoetst te worden aan hoofdstuk 3.2 van de Handreiking. Als richtwaarde wordt hierin 50 dB(A) etmaalwaarde gesteld. De niveaus moeten in principe beperkt blijven tot 70 dB(A) etmaalwaarde.

De indirecte hinder wordt getoetst aan de 'Circulaire inzake geluidhinder veroorzaakt door wegverkeer van en naar de inrichting' van 29 februari 1996. In eerste instantie wordt getoetst aan de voorkeursgrenswaarde (50 dB(A)). Een eventuele ontheffing is mogelijk tot de maximale grenswaarde van 65 dB(A).

Bij de aanvraag is een akoestisch rapport gevoegd dat is opgesteld door Sain milieuvadvis. Het rapport met nummer 2017-3003 van 10 februari 2017 maakt onderdeel uit van de aanvraag.

Representatieve bedrijfssituatie (RBS), Incidentele afwijking (IBS).

De RBS treedt op op een warme dag waarop de ventilatie in werking is, brokvoer wordt gebracht, het vee gevoerd en gemolken wordt, de melkwagen komt (in de dag-, avond- of nachtperiode), de verreicher op het erf gebruikt wordt en er rijbewegingen zijn van tractoren, personenauto's, bestelwagens en één vrachtwagen voor levering van diversen.

De IBS omvat het op 10 dagen per jaar inkuilen van gras en de afvoer van vaste mest gedurende 2 dagen per jaar. Van deze twee activiteiten is het inkuilen van gras akoestisch maatgevend en daarom verder beschouwd.

De IBS vindt altijd samen plaats met de RBS.

Beoordelingspunten

De beoordelingspunten zijn gekozen ter plaatse van de gevels van de dichtstbijzijnde woningen van derden. Zie hiervoor ook bijlage 3 van het akoestisch rapport. Het betreft hier de woningen Noord-Oosterweg 30, 31 en 35 en Radewijkerweg 66a.

Geluidbelasting

RBS: Uit de aanvraag en het akoestisch rapport blijkt dat de geluidbelasting op de dichtstbijzijnde woningen bijna overal voldoet aan de gestelde richtwaarden. Alleen ter hoogte van Noord-Oosterweg 30 is de geluidbelasting in de nachtperiode na het treffen van geluidreducerende maatregelen 32 dB(A), een overschrijding van de richtwaarde van 2 dB(A). Dit wordt vooral veroorzaakt door de vrachtwagen die de melk komt halen. Aangezien dit een reeds vergunde activiteit betreft en de overschrijding gering is, is dit toelaatbaar.

Incidentele afwijking: De maximale overschrijding van de richtwaarde is 12 dB(A). Deze activiteit vindt maximaal 12 keer per jaar plaats en valt daarmee onder het 12-dagen criterium en is daarmee vergunbaar.

Maximale geluidniveaus: Op de gevel van de dichtstbijzijnde woningen blijven de piekgeluiden ten gevolge van de activiteiten op de inrichting bijna altijd onder de hiervoor al gestelde grenswaarde uit de Handreiking. Alleen in de RBS vindt in de nachtperiode een overschrijding plaats van de richtwaarde met 4 dB(A). Dit wordt wederom veroorzaakt door de vrachtwagen die de melk komt halen. Omdat deze activiteit reeds vergund is en inherent is aan de bedrijfsvoering is dit toelaatbaar.

Indirecte hinder

Uit de berekening in het akoestisch rapport blijkt dat de indirecte hinder ten gevolge van wegverkeer van en naar de inrichting in alle bedrijfssituaties beneden de voorkeursgrenswaarde blijft.

BBT

In het akoestisch onderzoek is onderzocht of door het treffen van als BBT aan te merken geluidreducerende maatregelen, aansluitend op de in hoofdstuk 7 behandelde geluidreducerende maatregelen, te voldoen is aan de gestelde eisen of de geluidemissie verder terug te dringen is. Conclusie is dat dat niet mogelijk is.

Voorschriften

Ter bescherming van de leefomgeving zijn de berekende geluidniveaus, indien deze de richtwaarde overschrijden, opgenomen in de voorschriften bij deze vergunning. In hoofdstuk 7 zijn vier mogelijkheden uitgewerkt om de geluidemissie van de ventilatie van stal L en N te verlagen. Eén daarvan moet minimaal toegepast worden. Hiertoe zal een taakstellend bronvermogen en een minimale reductie ten opzichte van de doorgerekende situatie in de voorschriften worden opgenomen. In de dag- en avondperiode moet worden voldaan aan de richtwaarde.

Afweging

Na bestuurlijke afweging over het geluid, waarin de belangen van de inrichting en de bescherming van de woonomgeving zorgvuldig zijn gewogen ben ik van mening dat de hinder die de inrichting op de omgeving veroorzaakt op grond van de aanvraag toelaatbaar is en dat de inrichting passend is in haar omgeving.

Afvalstoffen

Overeenkomstig artikel 10.14 van de Wet milieubeheer dient er rekening gehouden te worden met het geldende afvalbeheersplan. Het afvalbeheersplan is het toetsingskader voor de verwijdering van zowel bedrijfsafvalstoffen als gevaarlijke afvalstoffen. In het Landelijk Afvalbeheersplan LAP 2009-2021 (LAP) is in hoofdstuk 14 het beleid uitgewerkt ten aanzien van afvalscheiding, waarbij paragraaf 14.4 specifiek ingaat op de afvalscheiding door bedrijven. In de vergunning wordt een voorschrift opgenomen ten aanzien van het gescheiden houden en gescheiden afgeven van afvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen als bedoeld in de bijlage van de "Regeling scheiden en gescheiden houden van gevaarlijke afvalstoffen".

Als het gaat om de afgifte van gevaarlijk afval zijn bedrijven zelf verantwoordelijk voor een correcte afgifte van het gevaarlijk afval aan een inzamelaar of verwerker, die daartoe bevoegd is. Uit de aanvraag is gebleken, dat slechts kleine hoeveelheden gevaarlijke afvalstoffen vrijkomen. Kleine hoeveelheden gevaarlijk afval (KGA) tot 50 kg kunnen bij het regionale afvaldepot Bovenveld worden afgegeven en niet bij de chemokar. Van de gevaarlijke afvalstoffen en de overige bedrijfsafvalstoffen moet een registratie worden bijgehouden. De geregistreerde gegevens dienen tenminste vijf jaar te worden bewaard in het milieulogboek en gedurende die periode ter beschikking te worden gehouden aan degenen die zijn belast met het toezicht op de naleving van deze vergunning.

Stallucht en plantschade

Op 1 januari 2013 is voor veel agrarische bedrijven het Activiteitenbesluit van toepassing geworden. Directe ammoniakschade is de schade die ammoniak uit kippen- en varkensstallen kan veroorzaken aan gewassen die verbouwd worden nabij de stal. In het Activiteitenbesluit worden geen voorschriften gesteld aan directe ammoniakschade omdat ammoniakschade wordt gezien als bedrijfsschade en niet meer als milieuschade. Indien gewenst kan in het bestemmingsplan rekening gehouden worden met de in het rapport Stallucht en Planten genoemde afstanden tussen bedrijfsmatige boomkwekerijen en stallen van derden. Artikel 3 lid 2 van de Wet ammoniak en veehouderijen geeft aan dat er bij de beslissing inzake het veranderen van een veehouderij rekening dient te worden gehouden met de directe ammoniakschade bij teeltbedrijven.

Directe ammoniakschade kan optreden bij planten die zijn gelegen in de nabijheid van veehouderijen. Een aantal plantensoorten is hier speciaal gevoelig voor, zoals coniferen en fruitbomen. Uit het rapport 'Stallucht en Planten 1981', opgesteld door het Instituut Plantenziektenkundig Onderzoek (IPO), blijkt dat deze directe schade zich in de praktijk vooral kan voordoen bij intensieve kippen- en varkenshouderijen. In dat rapport wordt dan ook een afstand aanbevolen van 50 meter tot gevoelige planten en bomen zoals coniferen en een afstand van minimaal 25 meter tot minder gevoelige planten en bomen. Binnen deze afstanden zijn geen teeltbedrijven aanwezig.

Volksgezondheid, -hygiëne

Gezondheidseffecten kunnen een gevolg zijn van de werking van een milieu inrichting. Eventuele risico's dienen te worden betrokken bij de afweging van de aanvraag. Veelal voorziet sectorale wet- en regelgeving over dieren(gezondheid) tevens op deze punten.

Er zijn op dit moment verschillende publicaties over gezondheidseffecten en veehouderijen maar er zijn geen algemeen aanvaarbare wetenschappelijke inzichten voor veehouderijen die moeten leiden tot weigering van een aanvraag. Indien er een indicatie aanwezig is dat er mogelijk gezondheidseffecten zijn dient, mede op grond van het voorzorgbeginsel, op de grond van de omstandigheden van het geval beoordeeld te worden of de vergunning geweigerd moet worden of voorschriften moeten worden gesteld. Op grond van huidige rechtspraak kan de omgevingsvergunning echter niet worden geweigerd.

Om de risico's voor de gezondheid voor de omwonenden, als gevolg van de veehouderij, te beperken zijn onder andere de navolgende punten van belang:

- de emissie van geur neemt minimaal toe en blijft binnen de geurnormen;
- de emissie van fijn stof neemt toe, maar door het nemen van maatregelen neemt de concentratie van fijn stof en het aantal overschrijdingsdagen af;
- ten aanzien van Q-koorts worden op bedrijfsniveau maatregelen getroffen. Alle geiten worden gevaccineerd tegen Q-koorts. Het recente Deskundigenberaad Zoönosen ziet adequate vaccinatie van geiten als de meest effectieve interventie om het risico op Q-koorts in Nederland te beperken;
- Daarnaast doet het bedrijf aan tankmelkmonitoring, dit borgt dat eventuele nieuwe besmettingen snel worden opgespoord;
- Er worden geen geiten van elders aangevoerd;
- Voor het overige wordt aangegeven dat de relevante zaken ten aanzien van volksgezondheid voldoende zullen worden geborgd.
- Rondom geitenhouderijen hebben mensen een grotere kans op longontsteking. Uit onderzoek blijkt dat de oorzaak hiervan nog niet duidelijk is. Om hierover duidelijk te krijgen zullen nog vervolgonderzoeken worden uitgevoerd;
- Er moet worden voldaan aan het gestelde in de 'Regeling tijdelijke maatregelen dierziekten'

Aan de omgevingsvergunning zullen voorschriften worden gekoppeld, die de verspreiding van dierziekten moeten voorkomen. Daarnaast moet het bedrijf voldoen aan de voorschriften van het Activiteitenbesluit.

Specifieke regels ten gevolge van de activiteiten

Gezien de rechtstreekse werking van het Activiteitenbesluit en de bijbehorende Regeling kunnen in de vergunning geen voorschriften worden opgenomen die betrekking hebben op daarin geregelde activiteiten en aspecten (zie paragraaf 3 van deze considerans). Ten aanzien van een aantal aspecten biedt het Activiteitenbesluit of de bijbehorende Regeling de mogelijkheid tot het stellen van maatwerkvoorschriften. Hierover het volgende.

Bedrijfsafvalwater:

In hoofdstuk 3 van het Activiteitenbesluit en de bijbehorende Regeling zijn voorschriften gesteld ten aanzien van het lozen van hemelwater en afvalwater.

De voorschriften van het Activiteitenbesluit en de bijbehorende Regeling voor het doelmatig beheren en afvoeren van hemelwater en afvalwater zijn toereikend.

Het houden van dieren:

In hoofdstuk 3, afdeling 3.5, paragraaf 3.5.8 (houden van landbouwhuisdieren in dierenverblijven) van het Activiteitenbesluit en de bijbehorende Regeling zijn voorschriften gesteld ten aanzien van het houden van landbouwhuisdieren in een bepaald huisvestingssysteem.

De voorschriften van het Activiteitenbesluit en de bijbehorende Regeling voor het houden van landbouwhuisdieren in een bepaald huisvestingssysteem zijn toereikend.

Opslag vaste mest:

De opslag van vaste mest is meer dan 600 m³. Dit heeft tot gevolg dat het gestelde in hoofdstuk 3, afdeling 3.4, paragraaf 3.4.5 van het Activiteitenbesluit en de –regeling niet van toepassing is op deze opslag. Dit heeft tot gevolge dat aan deze vergunningvoorschriften worden verbonden ten aanzien van de opslag van vaste mest.

Opslag reinigingsmiddelen

De reinigingsmiddelen worden opgeslagen in een daarvoor bestemde voorziening.

Omdat de voorschriften voor de opslag van reinigingsmiddelen van het Activiteitenbesluit niet van toepassing zijn op een type C-bedrijf, worden in de vergunningvoorschriften opgenomen voor de opslag van reinigingsmiddelen.

De voorschriften zijn overgenomen uit paragraaf 4.1.1 van het Activiteitenbesluit milieubeheer en paragraaf 4.1.1 van de bijbehorende ministeriële regeling. Deze voorschriften worden beschouwd als de meest recente milieutechnische inzichten, deze zijn afgeleid van de PGS 15.

Andere regels en wetten

Het verlenen van deze vergunning houdt niet in dat hiermee is voldaan aan de bepalingen die in andere wetten en regels (zoals een besluit op basis van de Gezondheids- en Welzijnswet voor dieren) zijn gesteld dan wel op grond hiervan worden voorgeschreven. De andere wetten en regels hebben een rechtstreekse werking op uw bedrijfsvoering.

Bijlage 3

VOORSCHRIFTEN OMGEVINGSVERGUNNING (milieu)

Opmerking: In het Activiteitenbesluit zijn voor verschillende activiteiten die, volgens de aanvraag, binnen inrichtingen plaats kunnen vinden, algemene voorschriften opgenomen. In de AIM-module (www.aimonline.nl/) kunt u checken welke algemene milieuregels voor uw inrichting van toepassing zijn. Wij adviseren u deze module in te vullen. Naast de voorschriften van het Activiteitenbesluit zijn de volgende (aanvullende) voorschriften van toepassing.

1. ALGEMEEN

1.1

In de inrichting moet een centraal registratiesysteem aanwezig zijn waarin informatie omtrent onderhoud, metingen, keuringen, controles en gegevens van relevante milieuonderzoeken worden bijgehouden. In het registratiesysteem moet ten minste de volgende informatie zijn opgenomen:

- De resultaten van in de inrichting uitgevoerde milieucontroles, keuringen, inspecties, metingen, registraties en onderzoeken (zoals keuringen van brandblusmiddelen, visuele inspectie van bodembeschermende voorzieningen, keuringen van stookinstallaties, etc.);
- Meldingen van ongewone voorvallen, die van invloed zijn op het milieu, met vermelding van datum, tijdstip en de genomen maatregelen;
- Registratie van het gas, water en elektraverbruik;
- Registratie van het aantal aanwezige dieren, zie voorschrift 2.2.;
- Metingen en storingen van de luchtwasser;
- Registratie van klachten van derden omtrent milieuaspecten en daarop ondernomen acties;
- Een afschrift van de geldende omgevingsvergunning(en) met bijbehorende voorschriften, bijlagen en meldingen;
- De registratie van de aard en samenstelling van vrijgekomen gevaarlijke afvalstoffen over een periode van ten minste vijf jaar. Ook wordt de datum van afvoer van de betreffende partij afval, de hoeveelheid, de naam van de transporteur en de uiteindelijke bestemming geregistreerd.

2. HET HOUDEN VAN DIEREN

2.1

In de inrichting zijn maximaal de volgende te houden dieren aanwezig:

- 3.285 geiten ouder dan 1 jaar (Rav-C1.100);
- 1.390 opfokgeiten van 61 dagen tot en met één jaar (Rav-C2.100);
- 240 opfokgeiten en afmest-lammeren tot en met 60 dagen (Rav-C3.100).

2.2

Het aantal aanwezige dieren per diersoort wordt ten minste een keer per maand geregistreerd, waarbij de perioden tussen de registraties van een vergelijkbare tijdsduur zijn. De registraties zijn binnen de inrichting aanwezig en worden gedurende tien jaren bewaard.

2.3

De in de aanvraag opgenomen hygiënemaatregelen moeten toegepast worden.

2.4

De nieuw te realiseren stal N mag niet eerder in gebruik worden genomen nadat deze door het bevoegd gezag is goedgekeurd voor gebruik. Het bevoegd gezag moet tenminste één week voor ingebruikname van een gebouw in de gelegenheid worden gesteld om de nieuwbouw te inspecteren. Om de opleveringscontrole daadwerkelijk uit te kunnen voeren, moet het bevoegd gezag telefonisch in kennis worden gesteld van de bouwkundige voltooiing van de nieuwbouw, op telefoonnummer 14 0523.

2.5

Teneinde zoönosen te weren en om ziektedruk en de uitbraak van ziekten te voorkomen, dienen de volgende maatregelen in ieder geval te worden getroffen:

- Strikte hygiënemaatregelen, het gescheiden houden van leeftijdsgroepen van dieren en een 'gesloten' bedrijfsvoering;
- Uitvoeren van verplichte entingen;
- Tankmelkmonitoring;
- Onderzoek naar de waterkwaliteit bij gebruik eigen bronwater;
- Ongediertebestrijding.

3. AFVALSTOFFEN

3.1

De vrijgekomen (gevaarlijke) afvalstoffen worden zo vaak als nodig is maar ten minste 1 maal per jaar uit de inrichting afgevoerd naar een erkende verwerker.

3.2

De afvalstromen van de inrichting worden naar soort gescheiden opgeslagen in daarvoor bestemde voorzieningen en vervolgens afgegeven aan, tot acceptatie van deze stoffen, bevoegde inrichtingen. De afvalscheiding geldt in ieder geval voor de volgende stoffen:

- (klein) gevaarlijk afval;
- afgewerkte olie;
- asbest;
- karton en papier;
- metalen;
- vloeibaar afval;
- overig bedrijfsafval.

3.3

Zwerfvuil dat buiten de inrichting is geraakt wordt meteen opgeruimd.

- 3.4**
Afalstoffen worden zodanig opgeslagen, bewerkt en verwerkt dat geen geur- en stofemissies naar de omgeving ontstaan.
- 3.5**
Afalstoffen, inclusief gevaarlijke afvalstoffen, die de bodem kunnen verontreinigen worden opgeslagen in goed gesloten en voor die stoffen geschikte verpakkingen.
- 3.6**
Afalstoffen of met afvalstoffen verontreinigd water worden niet in de bodem gebracht. Tijdens het bewaren of gebruiken van afvalstoffen op de bodem treedt geen verontreiniging op.
- 3.7**
Gevaarlijke afvalstoffen die vrijkomen binnen de inrichting worden niet gemengd met andere afvalstoffen.
- 3.8**
De concentratie van in gevaarlijke afvalstoffen voorkomende stoffen wordt niet gewijzigd of verlaagd door verdamping, verdunning, vermenging of uitloging.
- 3.9**
Afgewerkte olie wordt niet als brandstof gebruikt.
- 3.10**
De emballage voor de opslag van gevaarlijke afvalstoffen is dicht en voldoende sterk en geschikt voor de betreffende stof.
- 3.11**
Alle afvalstoffen die met verf en oplos- of verdunningsmiddelen zijn vervuild zoals lappen, poetsdoeken, afplakpapier, enz. en verfesten worden opgeslagen in gesloten metalen afvalbakken of vaten en worden als gevaarlijk afval behandeld.
- 3.12**
Gemorste vaste gevaarlijke afvalstoffen worden zo snel mogelijk aangeharkt of aangeveegd en opgeslagen in een daarvoor bestemde container van onbrandbaar materiaal of in daarvoor bestemde emballage.
- 3.13**
Nabij de opslag van vloeibaar gevaarlijk afval is een voorraad zand, aarde of een ander absorberend materiaal of neutraliserende vloeistof aanwezig om gemorste of gelekte afvalvloeistof op te nemen, te absorberen of te neutraliseren.
- 3.14**
Het gebruikte absorptiemiddel en de opgenomen gemorste vloeistof worden als gevaarlijk afval behandeld en worden opgeslagen in daarvoor bestemde gesloten en vloeistofdichte emballage van onbrandbaar materiaal.

4. ENERGIE

4.1

Binnen de inrichting dienen bij investering- en vervangingsmomenten alle energiebesparende maatregelen met een terugverdientijd van ten hoogste vijf jaar ingevoerd te worden, tenzij er niet-financiële redenen zijn waarom de maatregel niet inpasbaar is in de bedrijfsvoering of de maatregel een onaanvaardbaar effect heeft op een ander milieucompartiment.

4.2

Het jaarlijks energieverbruik moet worden geregistreerd. Er kan worden volstaan met het bewaren van de energienota's. De vergunninghouder houdt deze gegevens vijf jaar in het bedrijf ter inzage voor het bevoegd gezag.

4.3

Vergunninghouder moet de jaarrekening van het waterverbruik binnen de inrichting bewaren. De gegevens moeten naar herkomst (drinkwater, grondwater en oppervlaktewater) worden geregistreerd (in m³).

4.4

Jaarlijks moet onderhoud worden uitgevoerd aan de stook- en verwarmingsinstallatie. Ten minste eenmaal per jaar moet, met het oog op een optimale verbranding in de installatie, een beoordeling worden uitgevoerd van de noodzakelijke afstelling en staat van onderhoud. Beoordeling, afstelling, onderhoud en reparaties moet geschieden door een bedrijf dat is gecertificeerd volgens de certificatieregeling voor het uitvoeren van onderhoud en inspecties aan stookinstallaties, of over gelijkwaardige deskundigheid beschikt. Meetrapporten en verdere rapportage van het onderhoud moeten worden opgenomen in het logboek van de installatie, en moeten vijf jaar ter inzage voor het bevoegd gezag worden gehouden.

4.5

Lekverliezen van water en inefficiënt watergebruik ten gevolge van niet optimaal gebruik van apparatuur moet worden voorkomen.

4.6

Het schoonmaken van stallen en materieel dient zo nodig met hogedrukreinigers na iedere productiecycclus of ronde plaats te vinden.

4.7

Voor buiten-, algemene- en accentverlichting mag geen gebruik worden gemaakt van gloeilampen. Hierbij moeten zoveel mogelijk energiebesparende verlichtingsapparatuur, zoals reflecterende armaturen met spaarlampen worden toegepast.

4.8

Voor de ruimteverlichting dient gebruik te worden gemaakt van energiearme apparatuur, zoals spaarlampen of TL-verlichting.

5. GELUID EN TRILLINGEN

5.1

Het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau $L_{A,LT}$ (in dB(A)) veroorzaakt door de in de inrichting aanwezige toestellen en installaties, alsmede door de in de inrichting verrichte werkzaamheden of activiteiten vanwege de representatieve bedrijfssituatie, mag op de onderstaande beoordelingspunten niet meer bedragen dan:

5.2

Het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau $L_{A,LT}$ (in dB(A)) veroorzaakt door de in de inrichting aanwezige toestellen en installaties, alsmede door de in de inrichting verrichte werkzaamheden of activiteiten vanwege de **incidentele** bedrijfssituatie, mag op de onderstaande beoordelingspunten niet meer bedragen dan:

Beoordelingspunt	Dag 07.00 - 19.00 uur hoogte 1,5 m		
Noord-Oosterweg 30	52		
Noord-Oosterweg 31	41		
Noord-Oosterweg 35	44		
Radewijkerweg 66a	41		

De ligging van de beoordelingspunten is aangegeven in bijlage 3 van het akoestisch rapport.

5.3

De incidentele bedrijfssituatie mag op maximaal 12 dagen per jaar optreden, uitsluitend in de dagperiode. Hieronder valt het inkuilen van gras (10 dagen) en de afvoer van vaste mest (2 dagen).

Beoordelingspunt	Dag 07.00 - 19.00 uur hoogte 1,5 m	Avond 19.00 - 23.00 uur hoogte 5 m	Nacht 23.00 - 07.00 uur hoogte 5 m
Noord-Oosterweg 30	40	35	32
Noord-Oosterweg 31	40	35	30
Noord-Oosterweg 35	40	35	30
Radewijkerweg 66a	40	35	30

De ligging van de beoordelingspunten is aangegeven in bijlage 3 van het akoestisch rapport.

5.4

Het maximale geluidniveau L_{Amax} (in dB(A)) veroorzaakt door de in de inrichting aanwezige toestellen en installaties, door de in de inrichting verrichte werkzaamheden of activiteiten, alsmede door het transportverkeer binnen de grenzen van de inrichting vanwege de representatieve bedrijfssituatie, mag op de onderstaande beoordelingspunten niet meer bedragen dan:

Beoordelingspunt	Dag 07.00 - 19.00 uur hoogte 1,5 m	Avond 19.00 - 23.00 uur hoogte 5 m	Nacht 23.00 - 07.00 uur hoogte 5 m
Noord-Oosterweg 30	70	65	64
Noord-Oosterweg 31	70	65	60
Noord-Oosterweg 35	70	65	60
Radewijkerweg 66a	70	65	60

De ligging van de beoordelingspunten is aangegeven in bijlage 3 van het akoestisch rapport.

5.5

De ventilatoren op de stallen L en N hebben allen een maximaal bronvermogen van 72 dB(A).

5.6

De totale geluidemissie van de ventilatie van stallen L en N moet met minimaal 15 dB(A) gereduceerd worden ten opzichte van de doorgerekende situatie (in hoofdstuk 7 van het akoestisch rapport worden hiervoor vier mogelijkheden omschreven).

Algemeen

5.7

Het meten en berekenen van de geluidniveaus en het beoordelen van de meetresultaten moet plaatsvinden overeenkomstig de Handleiding meten en rekenen Industrielawaai, uitgave 1999.

5.8

Binnen 6 maanden na het in werking treden van de vergunning moet door middel van een akoestisch onderzoek aan het bevoegd gezag worden aangetoond dat aan de geluidsvoorschriften wordt voldaan en moet worden aangegeven dat, en op welke wijze, de reductie van de geluidemissie van de ventilatie van de stallen L en N gerealiseerd is.

5.9

De motoren van bedrijfswagens en andere transportmiddelen met verbrandingsmotoren mogen tijdens het laden en lossen niet in werking zijn, tenzij dit voor het laden en lossen noodzakelijk is.

5.10

In de inrichting mogen alleen verbrandingsmotoren in werking zijn die voorzien zijn van een in goede staat zijnde geluiddemper.

5.11

Audioapparatuur dient zodanig te zijn afgesteld dat geluid afkomstig van deze apparatuur niet hoorbaar is buiten de inrichting.

5.12

Het verharde gedeelte van het terrein van de inrichting moet zijn voorzien van een vlak afgewerkte bestrating.

6. GEVAARLIJKE STOFFEN / REINIGINGSMIDDELEN

6.1

Verpakkingen van gevaarlijke stoffen zijn goed gesloten. De emballage is bestand tegen de stoffen die erin zijn opgeslagen. De verpakking van gevaarlijke stoffen is geëtiketteerd overeenkomstig de bepalingen van het Besluit 'Verpakking en aanduiding milieugevaarlijke stoffen'.

6.2

Emballage is alleen gestapeld als deze hiervoor geschikt is. Breekbare emballage is niet gestapeld.

6.3

Lege, niet gereinigde emballage van gevaarlijke stoffen is opgeslagen als volle emballage.

6.4

Verpakkingen van gevaarlijke stoffen die zodanig zijn beschadigd dat zij lekken of dat de kans daarop groot is, zijn niet in een opslagruimte gebracht. De inhoud van de beschadigde verpakkingen is zo snel mogelijk verbruikt, in een geschikte verpakking overgebracht of vernietigd.

6.5

Gemorste droge gevaarlijke stoffen zijn direct verwijderd, zodat verspreiding wordt voorkomen. Gemorste vloeistoffen zijn direct geïmmobiliseerd. Hiervoor zijn in de nabijheid van gevaarlijke stoffen voldoende absorptie- en neutraliseringsmiddelen aanwezig.

6.6

De opslag van of werkzaamheden met gevaarlijke stoffen moet geschieden overeenkomstig de aanwijzingen, waarschuwingen of gegevens op de verpakking en de etiketten of het bij de desbetreffende stoffen behorende veiligheidsinformatieblad.

6.7

Als boven de opvangvoorziening of lekbak zeer licht ontvlambare, licht ontvlambare of ontvlambare vloeistoffen worden opgeslagen, kan de opvangvoorziening of de lekbak 100%; van die vloeistoffen opvangen.

6.8

Gevaarlijke stoffen of brandbare vloeistoffen worden opgeslagen in verpakkingsmaterialen, houders of insluitsystemen die naar hun aard en functie geschikt zijn voor de opslag van de desbetreffende stoffen.

7. OPSLAG VASTE MEST >600 m³

7.1

De opslag van vaste mest vindt plaats op een vloeistofdichte vloer, welke afwaterend naar een afvoerput is aangelegd en is voorzien van opstaande randen of een ten minste gelijkwaardige voorziening. Uitzakkend vocht kan niet in contact treden met de bodem en het oppervlaktewater en wordt bewaard in een vloeistofdichte opslagvoorziening.

7.2

Bij het verwijderen van de vaste mest wordt de omgeving niet verontreinigd. Vaste mest wordt getransporteerd met behulp van daartoe geschikte transportmiddelen die op correcte wijze zijn beladen.

8. OVERIGE ACTIVITEITEN

Hoofdstuk 3, Activiteitenbesluit

BIJLAGE: BEGRIPPEN

**** VOOR ZOVER EEN DIN-, NEN-, NEN-EN-, OF NEN-ISO-NORM, ...:**

Voor zover in een voorschrift verwezen wordt naar een DIN-, DIN-ISO, NEN-, NEN-EN-, NEN-ISO-, NVN-norm, AI-blad, BRL, CPR, PGS of NPR, wordt de uitgave bedoeld die voor de datum waarop de vergunning is verleend het laatst is uitgegeven met tot die datum uitgegeven aanvullingen of correctiebladen. Indien er sprake is van reeds bestaande constructies, toestellen, werktuigen en installaties is -de norm, BRL, CPR, PGS, NPR of het AI-blad van toepassing die bij de aanleg of installatie van die constructies, toestellen, werktuigen en installaties is toegepast, tenzij in het voorschrift anders is bepaald.

Alle onderstaande verklaringen en definities zijn van toepassing op de in de voorschriften gebruikte benamingen en termen, aangevuld met, dan wel in afwijking van de in NEN 5880 (Afval en afvalverwijdering, Algemene termen en definities) en de NEN 5884 (Afval en afvalverwerking, termen en definities voor bouw- en sloopafval) gegeven verklaringen en definities.

Besteladressen

De PGS-richtlijnen zijn te downloaden via www.pgs-richtlijnen.nl

NVN-, NEN-, NEN-EN-, NEN-ISO-normen zijn te verkrijgen bij het NEN, Vlinderweg 6 te Delft, Postbus 5059, 2600 GB te Delft, tel. 015-2690390. (www.nen.nl)

- InfoMil is het informatiecentrum in Nederland over milieu wet- en regelgeving.

www.infomil.nl

BEDRIJFSRIOLERING:

Voorziening voor de afvoer van bedrijfsafvalwater vanuit de inrichting naar een openbare riolering of een andere voorziening voor de inzameling en het transport van afvalwater.

BEOORDELINGSPUNT:

Het punt waar het LAr,LT en het LAmox worden bepaald en getoetst aan de (eventuele) grenswaarden.

BESTE BESCHIKBARE TECHNIKEN (BBT):

Voor het bereiken van een hoog niveau van bescherming van het milieu meest doeltreffende technieken om de emissies en andere nadelige gevolgen voor het milieu, die een inrichting kan veroorzaken, te voorkomen of, indien dat niet mogelijk is, zoveel mogelijk te beperken, die -kosten en baten in aanmerking genomen - economisch en technisch haalbaar in de bedrijfstak waartoe de inrichting behoort, kunnen worden toegepast, en die voor degene die de inrichting drijft, redelijkerwijs in Nederland of daarbuiten te verkrijgen zijn; daarbij wordt onder technieken mede begrepen het ontwerp van de inrichting, de wijze waarop zij wordt gebouwd en onderhouden, alsmede de wijze van bedrijfsvoering en de wijze waarop de inrichting buiten gebruik wordt gesteld.

BODEMRISICO(CATEGORIE):

Typering van de kans op (en omvang van) een bodembelasting door een specifieke bedrijfsmatige activiteit.

BODEMRISICOCATEGORIE A:

Verwaarloosbaar bodemrisico.

BREF:

Referentiedocument waarin over een onderwerp o.a. de beste beschikbare technieken zijn beschreven.

GELUIDSNIVEAU IN DB(A):

Het niveau van het ter plaatse optredende geluid, uitgedrukt in dB(A), overeenkomstig de door de Internationale Elektrotechnische Commissie (IEC) terzake opgestelde regels, zoals neergelegd in de IEC-publicatie no. 651, uitgave 1989.

GELUIDGEVOELIGE BESTEMMINGEN

Woningen, andere geluidgevoelige gebouwen en geluidgevoelige ruimten, zoals beschreven in de begripsbepalingen van artikel 1 van de Wet Geluidhinder.

GEURGEVOELIG OBJECT

Gebouw, bestemd voor en blijkens aard, indeling en inrichting geschikt om te worden gebruikt voor menselijk wonen of menselijk verblijf en die daarvoor permanent of een daarmee vergelijkbare wijze van gebruik, wordt gebruikt, waarbij onder «gebouw, bestemd voor menselijk wonen of menselijk verblijf» wordt verstaan: gebouw dat op grond van het bestemmingsplan, bedoeld in artikel 3.1 van de Wet ruimtelijke ordening, een inpassingsplan als bedoeld in artikel 3.26 of 3.28 van die wet daaronder mede begrepen, de beheersverordening, bedoeld in artikel 3.38 van die wet, of, indien met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van het bestemmingsplan of de beheersverordening is afgeweken, de omgevingsvergunning, bedoeld in artikel 1.1, eerste lid, van laatstgenoemde wet mag worden gebruikt voor menselijk wonen of menselijk verblijf;

GEURHINDER

Gevolgen voor het milieu door de emissie van geur.

GEVAARLIJKE AFVALSTOF

Afvalstof die een of meer van de in bijlage III bij de kaderrichtlijn afvalstoffen genoemde gevaarlijke eigenschappen bezit

GEVAARLIJKE STOFFEN

Stoffen en voorwerpen, waarvan het vervoer volgens het ADR is verboden of slechts onder daarin opgenomen voorwaarden is toegestaan, dan wel stoffen, materialen en voorwerpen aangeduid in de International Maritime Dangerous Goods Code

HERGEBRUIK:

Elke handeling waarbij producten of componenten die geen afvalstoffen zijn, opnieuw worden gebruikt voor hetzelfde doel als dat waarvoor zij waren bedoeld.

NeR

Nederlandse Emissie Richtlijnen lucht

NRB:

Nederlandse Richtlijn Bodembescherming bedrijfsmatige activiteiten

NUTTIGE TOEPASSING:

Elke handeling met als voornaamste resultaat dat afvalstoffen een nuttig doel dienen door hetzij in de betrokken installatie, hetzij in de ruimere economie, andere materialen te vervangen die anders voor een specifieke functie zouden zijn gebruikt, of waardoor de afvalstof voor die functie wordt klaargemaakt, tot welke handelingen in ieder geval behoren de handelingen die zijn genoemd in bijlage II bij de kaderrichtlijnafvalstoffen

PGS 15

Richtlijn PGS 15, getiteld 'Opslag van verpakte gevaarlijke stoffen', zoals gepubliceerd op www.publicatiereeksgevaarlijkestoffen.nl, PGS 15:2011 versie 1.1 (december 2012)

PGS 30

Richtlijn PGS 30, getiteld 'Vloeibare brandstoffen – bovengrondse tankinstallaties en afleverinstallaties', zoals gepubliceerd op www.publicatiereeksgevaarlijkestoffen.nl, PGS 30: 2011 versie 1.0 (december 2011)

PREVENTIE:

Maatregelen die worden genomen voordat een stof, materiaal of product afvalstof is geworden, ter vermindering van:

- de hoeveelheden afvalstoffen, al dan niet via het hergebruik van producten of de verlenging van de levensduur van producten;
- de negatieve gevolgen van de geproduceerde afvalstoffen voor het milieu en de menselijke gezondheid, of
- het gehalte aan schadelijke stoffen in materialen en producten.

VLOEISTOFKERENDE VOORZIENING:

Fysieke barrière die in staat is stoffen tijdelijk te keren

WONING:

Gebouw of gedeelte van een gebouw waar bewoning is toegestaan op grond van het bestemmingsplan, de beheersverordening, bedoeld in artikel 3.38 van de Wet ruimtelijke ordening, of, indien met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht van het bestemmingsplan of de beheersverordening is afgeweken, de omgevingsvergunning bedoeld in artikel 1.1, eerste lid, van laatstgenoemde wet

Bijlage 4

ZIENSWIJZENVERSLAG

Tegen het ontwerpbesluit omgevingsvergunning zijn twee zienswijzen ingediend. Op grond van artikel 3.12 lid 5 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht kan 'een ieder' zienswijzen indienen.

I. Een zienswijze is ingediend door _____ (Verder: appellante) namens _____, wonende te _____

De zienswijze is gedateerd 7 augustus 2018 en bij de gemeente binnengekomen 7 augustus 2018.

II. Een zienswijze is ingediend door _____

De zienswijze is gedateerd 7 augustus 2018 en bij de gemeente binnengekomen 7 augustus 2018.

De termijn voor het indienen van zienswijzen was 27 juni 2018 tot en met 7 augustus 2018. De zienswijzen zijn tijdig binnengekomen en daarom door de gemeente in behandeling genomen.

Naar aanleiding van de zienswijze is de aanvrager op grond van artikel 3:15 lid 3 Algemene wet bestuursrecht in de gelegenheid gesteld op de zienswijzen te reageren.

De zienswijze worden hieronder apart samengevat. De reactie wordt onder elk punt weergegeven.

Zienswijze I luidt samengevat:

Inleiding

Door appellante wordt aangegeven dat binnen de inrichting in de huidige situatie 1.500 melkgeiten worden gehouden. Het ontwerpbesluit heeft betrekking heeft op 4.915 geiten. De uitbreiding bedraagt volgens appellante meer dan 200%. Cliënten van appellante zijn ernstig verontrust over de gevolgen van de uitbreiding en dan met name over geluidsoverlast, luchtverontreiniging en gezondheidsrisico's.

Reactie:

Op 27 december 2010 is een vergunning verleend voor 1.535 geiten, ouder dan 1 jaar (melkgeiten), 340 opfokgeiten van 61 dagen tot en met één jaar en 520 opfokgeiten en afmestlammeren tot en met 60 dagen. Dit brengt het totaal aantal geiten op 2.395. De aangevraagde dieren betreffen 3.285 geiten ouder dan 1 jaar, 1.390 opfokgeiten van 91 dagen tot en met één jaar en 240 opfokgeiten en afmestlammeren tot en met 60 dagen. Dit brengt het totaal aantal aangevraagde geiten op 4.915. De uitbreiding bedraagt iets meer dan 105%.

Longontsteking

1) *Door appellant wordt verwezen naar het aanvullende RIVM-rapport Veehouderij en Gezondheid, uitgevoerd in Oost-Brabant en Noord-Limburg, waarin is vastgesteld dat mensen die wonen in de omgeving van geitenhouderijen een grotere kans hebben op longontsteking.*

Uit het rapport blijkt dat:

- rondom geitenhouderijen mensen een grotere kans op longontsteking hebben;
 - de risicoverhoging rondom een gemiddelde geitenhouderij hoger is dan de risicoverhoging rondom een gemiddelde pluimveehouderij;
 - mensen met COPD die in de buurt van veehouderijen wonen vaker en ernstiger klachten hebben dan mensen die op grotere afstand van veehouderijen wonen;
 - de concentratie endotoxinen dichterbij een veehouderij toeneemt. Veehouderijen met de hoogste uitstoot van fijnstof dragen bij aan de concentratie van endotoxinen, maar ook veehouderijen met een lagere uitstoot leveren een substantiële bijdrage hierin.
- 2) Er wordt verwezen naar de besluiten van Provinciale Staten (PS) van Brabant, Gelderland en Utrecht. Appellante geeft aan het onbegrijpelijk te vinden dat PS van Overijssel niet hebben geleid tot een 'geitenstop', geitenhouderijen op slot zetten.
- 3) Cliënten wijzen op het opstapelende effect van de intensieve veeteelt in de regio Hardenberg en dan met name de in de zienswijze genoemde uitbreidingen van geiten-bedrijven. Appellante geeft aan dat cliënten van mening zijn dat de volksgezondheid belangrijker is dan de bouw- en uitbreidingsmogelijkheden van veehouderijen en roepen op tot een moratorium waardoor het niet mogelijk is om geitenbedrijven te bouwen of uit te breiden totdat het vervolgonderzoek is afgerond en adequate maatregelen zijn genomen. Gevraagd wordt of de gemeente Hardenberg deze mening deelt.

Reactie:

- 1) Het onderzoek 'veehouderij en gezondheid omwonenden' (VGO) geeft aan dat:
- "De longfunctie van mensen die in de buurt van veehouderijen wonen verminderd kan zijn. Deze vermindering wordt gevonden als er veel veehouderijen in de buurt zijn, vooral bij de groep met 15 of meer bedrijven binnen een kilometer afstand. Dit verband hangt niet duidelijk samen met het type veehouderij."

Binnen een straal van 1 kilometer liggen totaal 5 veehouderijen. Dit betreffen drie melkrundveebedrijven (Radewijkerweg 66a en 49a en Twistfeld 3 in Laar Duitsland), een vleesvarkensbedrijf (Hermsendijk 1) en de geitenhouderij (Noord-Oosterweg 33). Hieruit kan geconcludeerd worden dat de kans op longontsteking niet te vergelijken is met de conclusie uit het VGO-onderzoek waarin een verminderde longfunctie vooral is gevonden bij mensen die binnen een straal van een kilometer 15 of meer veehouderijen in de buurt hebben.

- "Het risico op een longontsteking groter is voor omwonenden van veehouderijen. Volgens recente analyses gaat het hierbij vooral om mensen die binnen 1 tot 2 kilometer van een geitenhouderij of pluimveehouderij wonen."

Binnen een straal van 2 kilometer liggen 2 pluimveebedrijven, één in Nederland (Veldingerveldweg 14-16te Den Velde) en één in Duitsland (Scholtmanns Diek 19-21) en de geitenhouderij (Noord-Oosterweg 33).

De feitelijke omstandigheden komen niet overeen met de onderzoeksstrategie uit het VGO-rapport.

Recente onderzoeken bevestigen eerdere bevindingen dat wonen in de buurt van veehouderijen effect hebben op de luchtwegen. Er zijn echter geen wetenschappelijk aangetoonde aanwijzingen voor een verminderde longfunctie en voor een verhoogd risico op longontsteking. Op basis van de beschikbare onderzoeken kan niet worden geconcludeerd dat er sprake is van oorzakelijk verband.

- 2) Gedeputeerde Staten van Overijssel hebben op 28 september 2018 bekend gemaakt dat Provinciale Staten van Overijssel op 26 september 2018 ingevolge artikel 4.1, vijfde lid Wet ruimtelijke ordening hebben verklaard dat er ten aanzien van de geitenhouderij een wijziging van de Omgevingsverordening wordt voorbereid voor het gehele grondgebied van de provincie Overijssel. Gedurende een half jaar is het vanwege dit voorbereidingsbesluit niet mogelijk om geitenhouderijen te vestigen, uit te breiden of de oppervlakte dierenverblijven te vergroten alsmede het aantal geiten op een agrarisch bedrijf uit te breiden. Ook is het niet mogelijk dat landbouwbedrijven omschakelen naar geitenhouderijen gedurende dit half jaar.

Hiermee wil de provincie Overijssel uit voorzorg voorkomen dat risico's voor de gezondheid van omwonenden toenemen zolang niet duidelijk is welke oorzaken hieraan ten grondslag liggen. Het voorbereidingsbesluit is met ingang van 28 september 2018 in werking getreden. De aanhoudingsverplichting als bedoeld in artikel 3.3 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht geldt uitsluitend voor aanvragen om een omgevingsvergunning voor activiteiten bedoeld in artikel 2.1 lid 1 onder a en b van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, voor zover die activiteiten betrekking hebben op de vestiging van, de uitbreiding van, de omschakeling naar en een toename van de oppervlakte dierenverblijf van geitenhouderijbedrijven, tenzij de aanvraag om een omgevingsvergunning voor de activiteiten bedoeld in artikel 2.1 lid 1 onder a en b Wet algemene bepalingen omgevingsrecht is ingediend voor 28 september 2018. De aanvraag voor de Noord-Oosterweg 33 is voor 28 september 2018 ingediend. Dit houdt in dat het aanhoudingsbesluit hierop niet van toepassing is.

3) Punt 4 van het voornoemde aanhoudingsbesluit luidt als volgt: "dat de aanhoudingsverplichting als bedoeld in artikel 3.3 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht uitsluitend geldt voor aanvragen om een omgevingsvergunning voor activiteiten bedoeld in artikel 2.1 lid 1 onder a en b van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, voor zover die activiteiten betrekking hebben op de vestiging van, de uitbreiding van, de omschakeling naar en een toename van de oppervlakte dierenverblijf van geitenhouderijbedrijven, tenzij de aanvraag om een omgevingsvergunning voor de activiteiten bedoeld in artikel 2.1 lid 1 onder a en b Wet algemene bepalingen omgevingsrecht is ingediend voor de datum van inwerkingtreding van dit besluit". Punt 5. Van het aanhoudingsbesluit luidt als volgt: "dat het voorbereidingsbesluit in werking treedt met ingang van 28 september 2018".

Zoals onder punt 2) ook al is aangegeven dienen aanvragen die voor 28 september 2018 zijn ingediend te worden afgehandeld. De gemeente Hardenberg conformeert zich hieraan.

Uitspraak ABRvS

Appellante haalt de uitspraak van 4 juli 2018 aan waarin is gesteld dat in het kader van een 'goede ruimtelijke ordening' de afweging kan worden gemaakt: "Zolang gezondheidsrisico's niet kunnen worden ingeschat, kan met een uitbreiding van een geitenhouderij geen goed woon- en leefklimaat worden gegarandeerd."

Reactie:

Op 4 juli 2018 heeft de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State het toelaatbaar geacht dat de gemeenteraad van Lingewaard het afgeven van een VVGB weigert en daarmee planologische medewerking weigert aan de uitbreiding van een geitenhouderij te verlenen, omdat de volksgezondheidsrisico's niet goed kunnen worden ingeschat. Zij doen dit op basis van het VGO 2-onderzoek. De Afdeling heeft de door de raad gemaakte afweging die in dit geval is gemaakt terughoudend getoetst. De Afdeling respecteert daarbij de beleidsruimte van de raad. In deze zaak kwam aan de orde dat de GGD heeft geadviseerd om terughoudend om te gaan met uitbreidingen, maar niet dat deze in zijn geheel niet kunnen worden toegestaan. Verder was ook aan de orde dat algemeen aanvaarde wetenschappelijke inzichten over de gezondheidsrisico's door geitenhouderijen ontbraken. De Afdeling bepaalde dat je binnen het kader van een 'goede ruimtelijke ordening' de volgende afweging mag maken: "Zolang gezondheidsrisico's niet kunnen worden ingeschat, kan met een uitbreiding van een geitenhouderij geen goed woon- en leefklimaat worden gegarandeerd." Dit impliceert niet dat zij vinden dat een andere afweging niet mag worden gemaakt. Dit mag ook, mits goed onderbouwt.

Verklaring van geen bedenkingen

Appelante geeft aan dat in het ontwerpbesluit voor deze afwijking geen specifieke verklaring van geen bedenkingen is gevraagd bij de gemeenteraad, maar gebruik is gemaakt van de door de gemeenteraad afgegeven algemene verklaring van geen bedenkingen van 21 september 2010. Dit

is onjuist geweest, omdat het in dit geval gaat om risicovol bedrijf en daarom had (en moet) worden gevraagd om een specifieke verklaring van geen bedenkingen.

Reactie:

De verklaring van geen bedenkingen is wel van toepassing op de onderhavige casus omdat het past binnen de afgegeven verklaring van geen bedenkingen.

Geluid

1) Appellant vraagt zich af waarom slechts vijf bronnen op de locatie zijn gemeten en niet alle geluidbronnen op die manier in beeld zijn gebracht, met name de ventilatie van stal L. Daarnaast wordt gesteld dat een grotere tractor wordt gebruikt, dan die waarvan het bronvermogen gemeten is.

Reactie:

Het is gebruikelijk dat een aantal bepalende bronnen worden doorgemeten ten behoeve van een akoestisch onderzoek. Daarnaast wordt altijd gebruik gemaakt van beschikbare data uit het metingenbestand van de adviseur en van informatie van fabrikanten. Het hanteren van deze data geeft een voldoende representatief beeld en is een gangbare praktijk

Ten aanzien van de ventilatoren van stal L. Deze ventilatoren zijn nog niet aanwezig en zijn daarom niet gemeten. Op basis van de ventilatiebehoefte zijn min of meer standaard ventilatoren in het model opgenomen.

In het akoestisch onderzoek worden maatregelen voorgesteld om de overschrijding die de standaard ventilatoren zouden veroorzaken weg te nemen. Dit komt neer op een taakstellend bronvermogen van 72 dB(A) per ventilator van stal L (en ook van stal N), wat op verschillende manieren te realiseren is. De inrichtinghouder zal moeten aantonen dat het taakstellend bronvermogen van 72 dB(A) niet overschreden wordt.

De tractor. Navraag bij de opsteller van het akoestisch rapport leert dat de meting die gedaan is aan de tractor uiteindelijk niet gebruikt is. Het vastgestelde bronvermogen lag lager dan op basis van het meetbestand te verwachten was. Opsteller heeft besloten de data uit zijn meetbestand – waarbij sprake is van een hoger bronvermogen - te gebruiken, zijnde daarmee de worst-case situatie.

2) Appellant stelt dat uit het akoestisch rapport niet duidelijk blijkt voor welke geluidbronnen gebruik gemaakt is van ervaringscijfers en voor welke van fabriekscijfers.

Reactie:

Dit is inderdaad niet uit het rapport af te leiden, echter de gebruikte bronvermogens voor de diverse bronnen op de inrichtingen zijn niet afwijkend van wat gangbaar is. Met de gehanteerde werkwijze is een realistisch beeld verkregen van de geluidemissie van de inrichting naar haar omgeving toe.

Aan de adviseur is gevraagd deze informatie alsnog te delen. Dit is als bijlage bij de omgevingsvergunning gevoegd.

3) Appellant stelt dat het onderzoek in de winter van 2016 heeft plaatsgevonden en dat dit niet een juist beeld geeft van de werkelijkheid. Gesteld wordt dat in de zomermaanden de stallen open zijn en dat dit meer geluidoverlast geeft.

Reactie:

De metingen zijn begin 2017 verricht. Daarna is de representatieve bedrijfssituatie (RBS) voor de inrichting vastgesteld en op basis daarvan de geluidemissie naar de omgeving. Hierbij is voor het gehele jaar rekening gehouden met ventilatie van de stallen middels de ventilatoren. Met de aangehouden werkwijze wordt een worst case-benadering toegepast. In de zomermaanden zal de ventilatiebehoefte (en daarmee de geluidemissie naar de omgeving) groter zijn dan in de wintermaanden.

4)

A) Gesteld wordt dat de richtwaarde in alle periodes van de dag wordt overschreden en dat niet duidelijk omschreven wordt welke maatregelen toegepast gaan worden om de geluidemissie te verminderen. Daarnaast vraagt appellant zich af wat gebeurt als uit controle blijkt dat niet aan de geluidvoorschriften wordt voldaan.

Reactie:

In eerste instantie is inderdaad berekend dat de richtwaarde in alle periodes van de dag wordt overschreden. Na het treffen van maatregelen zal de overschrijding ten gevolge van de ventilatoren weggenomen zijn.

Een akoestisch rapport behorend bij een aanvraag behoort aan te tonen hoe een inrichting kan voldoen aan gestelde richtwaarden of hoe deze minimaal te benaderen zijn. Dat is in dit geval mogelijk door het toepassen van verschillende (combinaties van) maatregelen. Het is aan de inrichtinghouder om hieruit een keuze te maken. Het opgenomen controlevoorschrift ziet erop toe dat onder andere het taakstellend bronvermogen voor de ventilatoren wordt gecontroleerd. Mocht hieruit blijken dat daaraan niet wordt voldaan, dan kan daarop worden gehandhaafd door de gemeente.

B) Uitspraak van de rechtbank Oost-Brabant waarin gesteld wordt dat de maatregelen waaruit een keuze gemaakt kan worden ook in de vergunning omschreven moeten zijn.

Reactie:

De maatregelen waaruit gekozen kan worden zijn omschreven in hoofdstuk 7 van het akoestisch rapport en het rapport maakt onderdeel uit van de vergunning. Daarmee is aan het gestelde in de hier aangehaalde uitspraak voldaan, temeer omdat het taakstellend bronvermogen van 72 dB(A) leidend is.

5) Appellant vreest hinder ten gevolge van de overschrijding van de grenswaarde voor het maximale geluidniveau in de nachtperiode door de melkwagen. Vraagt zich bovendien af of dit wel onder een reeds vergunde activiteit geschaard mag worden.

Reactie:

Elke drie dagen wordt melk opgehaald. Het ophalen van melk is inherent aan het karakter / de bedrijfsvoering van de inrichting. Dit gebeurt vaak overdag, maar het kan ook voorkomen dat dit 's avonds of 's nachts plaatsvindt, dit is organisatorisch niet te voorkomen en de inrichtinghouder heeft hier ook geen (directe) invloed op. In de huidige situatie is dit eens in de drie dagen (dit heeft met kwaliteit en versheid van de melk te maken) en dat zal in de toekomstige situatie niet veranderen. In de toekomst zal hooguit méér melk per keer geladen worden, waarbij de hoogte van het maximale geluidniveau bovendien niet zal toenemen. Dit gebeurt met een elektrische pomp waarbij de vrachtwagenmotor uitgeschakeld is, zodat de geluidemissie van het laden zelf beperkt is. Uit het voorgaande kan geconcludeerd worden dat dit een reeds vergunde activiteit betreft.

6) Ten aanzien van het inkuilen van gras en de afvoer van mest wordt door appellanten gesteld dat dit niet onder de incidentele bedrijfssituatie (IBS) mag vallen, maar dat dit onder de RBS thuishoort.

Reactie:

In de Handreiking Industrielawaai en Vergunningverlening wordt omschreven welke activiteiten onder de RBS vallen. Dit zijn activiteiten die minstens op 12 dagen per jaar plaatsvinden. Het in grote hoeveelheden afvoeren van mest gebeurt op slechts twee dagen in het jaar, het inkuilen van gras op 10 dagen in het jaar. Hiermee zijn deze activiteiten terecht als IBS benoemd.

7) Gesteld wordt dat de incidentele hinder niet berekend is en dat het toepassen van het 12-dagen criterium een bevoegdheid is van de overheid en geen recht van de inrichtinghouder.

Reactie:

De incidentele hinder is wel degelijk doorgerekend en terug te vinden in tabel 6.1 in het akoestisch rapport. Het inkuilen van gras is maatgevend ten opzichte van de afvoer van mest omdat het daarbij gaat om 75 vrachten ten opzichte van 30 vrachten bij mest.

8) Aangezien de betreffende activiteiten noodzakelijk zijn voor de bedrijfsvoering en in de huidige situatie ook al plaatsvinden kunnen ze zonder meer onder het 12-dagen criterium vallen. Appellanten vragen zich af of het inkuilen van gras en afvoeren van mest wel past binnen de gestelde 10 en 2 dagen. Ze vermoeden dat dit langer gaat duren en ook in de avondperiode plaats gaat vinden. Uit ervaring weten zij dat dit ook wel eens 's avonds of 's nachts gebeurt.

Reactie:

De vergunning wordt verleend op dat wat door aanvrager wordt ingediend en aangevraagd. Wij zien geen redenen om op voorhand te twijfelen aan de tijdsduur in dagen en de beperking tot de dagperiode. Het toezien op de duur van deze activiteiten is een verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag. Als daar aanleiding toe is kan het bevoegd gezag optreden.

9) Appellanten vragen zich af hoe de reguliere mestafvoer zich verhoudt tot de bulkafvoer en wat wordt bedoeld met 'overige dagen'.

Reactie:

In de RBS mogen maximaal 5 vrachtwagens met mest worden afgevoerd. Met 'overige dagen' wordt de RBS bedoeld. Hoe vaak en hoeveel mest in de huidige situatie wordt afgevoerd is niet bekend en ook niet relevant voor deze aanvraag.

Conclusie: De tabel met brongegevens wordt aangevuld met een kolom waaruit de herkomst van de data blijkt. Verder worden de zienswijzen niet overgenomen.

Geur

Cliënten van appellante geven aan geuroverlast te ondervinden van de geitenboerderij. Uit V-Stacks berekening blijkt dat aan dat de geurnormen nog maar net worden gerespecteerd. Er wordt betreurd dat er geen metingen zijn gedaan in verschillende weersomstandigheden en verschillende tijdstippen.

Reactie:

De berekening van de geurbelasting is uitgevoerd volgens de voorgeschreven systematiek als vermeld in de Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv). Volgens het gestelde in artikel 2 van de Rgv moet de geurbelasting worden berekend met inachtneming van het verspreidingsmodel 'V-Stacks vergunning 2010'. Ook de berekeningssystematiek is uitgevoerd volgens het gestelde in de Rgv. De berekende geurbelasting is getoetst aan de normen die in de 'Verordening geurhinder en veehouderij gemeente Hardenberg' zijn vastgesteld.

Luchtkwaliteit en fijnstof

- 1) *Appellante vraagt zich af waarom niet met ISL3a van 2017 is gerekend.?*
- 2) *Opgemerkt wordt dat alleen PM₁₀ is berekend en niet PM_{2,5}. Ook wordt opgemerkt dat in de ontwerpbesikking de conclusie ontbreekt dat wanneer aan de norm PM₁₀ wordt voldaan ook aan de norm voor PM_{2,5} zou worden voldaan. Deze conclusie ontbreekt in genoemd publicatie.*
- 3) *Appellante geeft aan dat er geen (fijn stof) metingen zijn gedaan bij de inrichting Noord-Oosterweg 33 noch bij woningen in de directe omgeving.*
- 4) *In de ruimtelijke onderbouwing wordt geconcludeerd dat de uitbreiding in potentie kan leiden tot verslechtering van de luchtkwaliteit. De rekenresultaten tonen overduidelijk aan dat de luchtkwaliteit zal verminderen en dat hierdoor gezondheidsrisico's ontstaan voor de omwonenden.*
- 5) *De rechtbank Oost-Brabant heeft op 29 juni 2018 geoordeeld dat het bevoegd gezag een onderzoeksplicht heeft wat betreft endotoxines en de emissie van fijn stof. Met name de risico's*

voor de volksgezondheid zijn onvoldoende onderzocht. De fijnstofemissie van omliggende veehouderijen had in beeld moeten worden gebracht.

Reactie:

- 1) Dit is een correcte opmerking. Volledigheidshalve is een berekening met ISL3a van 2017 en 2018 uitgevoerd. Deze berekeningen zijn bijgevoegd. Hieruit blijkt dat de concentratie en overschrijdingsdagen lager zijn.
- 2) Het klopt dat de concrete conclusie ontbreekt in genoemde publicatie. Dit verandert echter niets aan de conclusie. De PM_{10} - en $PM_{2,5}$ -concentraties hangen sterk samen. De fractie $PM_{2,5}$ maakt onderdeel uit van het PM_{10} . De resultaten van de analyse tonen dus aan dat, wanneer wordt voldaan aan de maatgevende grenswaarde voor PM_{10} , vrijwel altijd ook wordt voldaan aan de grenswaarde voor de jaargemiddelde concentratie $PM_{2,5}$.
- 3) In Titel 5.2 van de Wet Milieubeheer is bepaald dat bij de vergunningverlening getoetst moet worden of de luchtkwaliteit voldoet aan de luchtkwaliteitseisen. In de Regeling Beoordeling Luchtkwaliteit 2007 is geregeld dat gerekend moet worden met de Standaard Rekenmethode.
De gevolgen van de emissie van fijnstof zijn berekend met het programma ISL3a. Dit is een rekenmodel, gebaseerd op de rekenregels van het Nieuw Nationaal Model (NNM) dat al jaren voor luchtkwaliteitsberekeningen wordt gebruikt. ISL3a is in opdracht van het Ministerie van VROM ontwikkeld. Hiermee heeft VROM invulling gegeven aan de Standaard Rekenmethode, zoals omschreven in de Regeling Beoordeling Luchtkwaliteit 2007. Met ISL3a wordt uitvoering gegeven aan de wet- en regelgeving over luchtkwaliteit. Het berekenen van de gevolgen van de emissie van fijn stof is een vereiste in het kader van vergunningverlening. Het meten van de luchtkwaliteit niet, derhalve zijn er geen metingen gedaan bij de inrichting of de omliggende woningen
- 4) In de vergunde situatie is sprake van een emissie van fijnstof van totaal 37.765 gram PM_{10} per jaar. In de aangevraagde situatie is sprake van een emissie van fijnstof van totaal 78.715 gram PM_{10} per jaar. Als gevolg van de aangevraagde uitbreiding met dieren neemt de emissie van fijnstof toe met 40.950 gram PM_{10} per jaar. Uit de bij de aanvraag en vergunning behorende fijnstof berekening, uitgevoerd met ISL3a versie 2016, blijkt dat als gevolg van de aangevraagde wijziging de fijnstof concentratie afneemt dan wel gelijk blijft. Dit geldt ook voor het aantal overschrijdingsdagen. Uit de nieuwe berekening, uitgevoerd met de versie van 2017 en 2018, blijkt dit eveneens. Deze berekeningen zijn bijgevoegd (zie ook punt 1 onder het kopje Luchtkwaliteit en fijnstof). Dit is te verklaren door een wijzig van ventilatie van de stallen. Van een verslechtering voor de omgeving is derhalve geen sprake.
- 5) Stallen verspreiden door ventilatie stofdeeltjes in de omgeving, 'fijnstof'. Fijnstof bevat micro-organismen en resten daarvan, zogenaamde 'endotoxinen'. De Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu heeft aangegeven een advieswaarde voor endotoxinen te willen gaan gebruiken bij vergunningverlening aan veehouderijen. Met deze grenswaarde kan dan de gezondheid van omwonenden van veehouderijen tegen te veel endotoxinen worden beschermd. Om dit te kunnen doen moet er een toetsingskader worden gemaakt. Omdat voor de verspreiding van endotoxinen geen wettelijk toetsingskader bestaat, is de omstandigheid dat de emissie van fijn stof voldoet aan de normen in hoofdstuk 5 van de Wm niet relevant. Deze omstandigheid sluit niet uit dat vanwege de verspreiding van endotoxinen mogelijk een volksgezondheidsrisico kan ontstaan.
De gemeente Hardenberg heeft geen beleid ten aanzien van de emissie van endotoxinen. Ook bestaat er nog geen landelijk beleid ten aanzien de gevolgen van de emissies van endotoxinen. In het rapport 'Emissies van endotoxinen uit de veehouderij' staan resultaten van emissiemetingen van een leghennenstal, vleeskuikenstal en vleesvarkenstal. Uit de endotoxine onderzoeksrapporten blijkt dat de fijnstof emissie (PM_{10}) van geitenstallen laag is en dat het endotoxine gehalte in dat stof ook laag is. Dit betekent dat de bijdrage van geitenhouderijen aan de cumulatie beperkt is.

In de genoemde uitspraak (ECLI:NL:RBOBR:2018:3165) ziet de rechtbank dat vanwege het ontbreken van het diersoort (in geval van de uitspraak: melkrundvee) geen indicatie is dat sprake is van risico's voor de volksgezondheid vanwege het houden van melkrundvee. In onderhavig plan kan dan ook gesteld worden dat er geen indicatie is van risico's voor de volksgezondheid vanwege het houden van geiten, vanwege de endotoxinen.

Q-Koorts

- 1) *Appellante is van mening dat de conclusie uit de ontwerpbeschikking dat de kans op besmetting met Q-koorts nihil is zeer discutabel is. Er wordt getwijfeld of de vaccinatie tegen Q-koorts 100% effectief is.*
- 2) *Appellante vraagt zich het volgende af:*
 - *Waar is het bewijs dat intensieve monitoring aantoont dat er geen met Q-koorts besmette melkgeitenbedrijven meer in Nederland zijn?*
 - *Welke verdere maatregelen gaat men nemen om te garanderen dat zijn geiten Q-koorts vrij zijn;*
 - *Is het bedrijf van de heer [naam] getest op de aanwezigheid van Coxiella Burnetii Bacterie?*
 - *Welke verzekering kan de [naam] geven dat de geplande uitbreiding het risico op Q-koorts niet doet toenemen?*

Reactie:

- 1) Dit is feitelijk niet relevant in deze afweging. Desalniettemin merk ik het volgende op. In het rapport 'Veehouderij en gezondheid van omwonenden' van RIVM van juli 2016 (aanvullend) is het standpunt ingenomen dat een eenduidig algemeen antwoord op de vraag of veehouderijen effect hebben op de gezondheid van mensen die in de omgeving wonen van veehouderijen niet is te geven. In verband met de risico's van volksgezondheid is er in zoverre geen wettelijk toetsingskader. Voor geitenhouderijen zijn strikte entingen en hygiënemaatregelen van toepassing om Q-koortsbesmettingen te voorkomen. Uit het rapport van het RIVM blijkt dat rond geitenhouderijen mensen vaker een longontsteking hebben en dat het nog onduidelijk is wat de oorzaak is van deze longontstekingen. Voorts wordt in genoemd rapport gesteld dat al wel duidelijk is dat Q-koorts geen verklaring voor het verhoogde risico biedt en dat geitenhouderijen voor zover bekend weinig fijnstof en endotoxinen uitstoten. Om specifieke oorzaken van deze toename te achterhalen is volgens het RIVM meer onderzoek nodig. Pas dan kunnen volgens het RIVM bedrijfsgerichte maatregelen worden aanbevolen. In de uitspraak van de Rechtbank Limburg (NL:RBLIM:2018:3897) is de rechtbank van oordeel dat, vanwege de onderzoeksresultaten en conclusies van het RIVM geen aanleiding dat het in werking zijn van de inrichting niet zodanige risico's voor de volksgezondheid kan opleveren dat de omgevingsvergunning om die reden had moeten worden geweigerd.
- 2) Antwoord op deze vragen kan niet door de gemeente Hardenberg worden gegeven, omdat de gemeente hiervoor niet het bevoegd gezag is. Onderhavig bedrijf staat hiervoor onder toezicht van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA). De NVWA controleert of bedrijven met geiten zich houden aan de regels voor dierenwelzijn, diergezondheid en de gezondheid van mensen.

Andere Zoönosen

Appellante geeft aan het zeer discutabel te vinden dat in de ruimtelijke onderbouwing wordt gesteld dat er voor de geitenhouderij geen andere zoönosen bekend zijn. Uit studie blijkt dat er direct verband tussen intensieve veehouderij en toename van ziekte bestaat.

Reactie:

De vermelde conclusie dat er "geen toegenomen risico is voor omwonenden voor zoönose ziekten" is niet juist vermeld. Uit het rapport "Surveillance zoönosen in de melkgeiten- en

melkschapenhouderij in 2016" (RIVM Rapport 2018-0059) is de conclusie: Op melkgeiten en melkschapenbedrijven kunnen zoönotische ziekteverwekkers voorkomen die via rauwe melk en rauwmelkse kaas kunnen worden overgedragen op de mens. Dit kan voorkomen worden door alle melk gepasteuriseerd te consumeren of verwerken. Ook transmissie via direct contact met de dieren of via het milieu is mogelijk. Vanuit dat oogpunt is het belangrijk te realiseren dat dit een sector is waarin relatief veel niet-professionele bezoekers op de bedrijven komen. Een ander belangrijk aandachtspunt zijn de zwangeren op het bedrijf: assistentie bij verlossingen dient te worden vermeden.
Dit zal als volgt worden aangepast: "om besmetting door zoönosen te beperken worden bezoekers via de hygiënesluis geleid".

Erfbeplanting

Appelanten geven aan dat de cliënten weinig schoonheid in de architectuur van de stal en de extra kuilvoerplaten kunnen ontdekken. Zij zijn blij dat de kuilvoerplaten worden afgeschermd met erfbeplanting, maar wensen hier meer informatie over. Hoe wordt de uitvoering en voortdoring van de beplanting gegarandeerd?

Reactie:

Bij de omgevingsvergunning horen o.a. de ruimtelijke onderbouwing en het ruimtelijk kwaliteitsplan. In het ruimtelijk kwaliteitsplan staat het volgende: Langs de randen van het erf wordt aan noordoostzijde een dichte houtsingel van struik- en boomvormers aangebracht die de begrenzing versterkt. Langs de Noord-Oosterweg wordt deze doorgezet waardoor nieuwe kuilopslagen niet zullen worden ervaren. Op bladzijde 10 van het ruimtelijk kwaliteitsplan staat het beplantingsplan. De bomen en struiken die staan aangegeven onder 'bosplantsoen' worden in de dichte singel geplant. Hierbij staan aantallen aangegeven. Er is in de omgevingsvergunning een voorwaarde opgenomen dat het ruimtelijk kwaliteitsplan (inclusief erfbeplantingsplan) binnen 12 maanden na gereedkomen van de nieuwe stal en de kuilvoerplaten moet zijn uitgevoerd en in stand moet worden gehouden. Er zal dan binnen circa 3 jaar een singel ontstaan van circa 3 meter hoog die zomer en winter dicht is.

Conclusie

Deze zienswijze wordt gedeeltelijk overgenomen. De vergunning en de stukken worden op de volgende punten aangepast:

- *De berekening en de uitkomsten met ISL3a van 2017 en 2018 worden toegevoegd;*
- *De ontbrekende conclusie dat wanneer aan de norm $PM_{2,5}$ wordt voldaan ook aan de norm voor $PM_{2,5}$ zou worden voldaan wordt toegevoegd in de beschikking;*
- *Er is een voorwaarde opgenomen in de omgevingsvergunning dat het ruimtelijk kwaliteitsplan (inclusief erfbeplantingsplan) binnen 12 maanden na gereedkomen van de nieuwe stal en de kuilvoerplaten moet zijn uitgevoerd en in stand moet worden gehouden;*
- *De tabel met brongegevens wordt bij het akoestisch onderzoek aangevuld met een kolom waaruit de herkomst van de data blijkt.*

Voor de overige punten wordt de zienswijze niet overgenomen.

Zienswijze II luidt samengevat:

Inleiding

De uitbreiding bedraagt volgens appellanten meer dan 200%. De appellanten zijn ernstig verontrust over de gevolgen van de uitbreiding.

Reactie:

Op 27 december 2010 is een vergunning verleend voor 1.535 geiten, ouder dan 1 jaar (melkgeiten), 340 opfokgeiten van 61 dagen tot en met één jaar en 520 opfokgeiten en afmestlammeren tot en met 60 dagen. Dit brengt het totale aantal geiten op 2.395. De aangevraagde dieren betreffen 3.285 geiten ouder dan 1 jaar, 1.390 opfokgeiten van 91 dagen tot en met één jaar en 240 opfokgeiten en afmestlammeren tot en met 60 dagen. Dit brengt het totale aantal aangevraagde geiten op 4.915. De uitbreiding bedraagt iets meer dan 105%.

Geluidhinder

1) Appellanten stellen dat in de zomer altijd bijna alle stalramen worden verwijderd, waardoor (naar hun mening) de geluidhinder tijdens het voeren en het melken meer toeneemt dan strikt noodzakelijk is.

Reactie:

De in het akoestisch rapport beschreven bedrijfssituatie is tot stand gekomen in overleg met de inrichtinghouder en zijn adviseur van Rombou. Wij zien geen reden om aan te nemen dat deze niet juist tot stand is gekomen. De berekende waarden laten zien dat aan de richtwaarde voor het landelijk gebied kan worden voldaan.

2) Appellanten vragen zich af waarom de kuilvoerplaten niet aan de achterzijde van de inrichting zijn gesitueerd in plaats van direct aan de weg en vlakbij woningen van derden.

Reactie:

Dit is een terechte vraag die aan de inrichtinghouder voorgelegd kan worden. Vanuit akoestisch oogpunt zeker een betere situatie, echter op de nu voorgestelde plek leiden de activiteiten op de kuilvoerplaten niet tot een overschrijding van de richtwaarde.

3) Appellanten menen dat de representatieve bedrijfssituatie niet goed omschreven is en tot stand gekomen is, mede doordat metingen in de winter hebben plaatsgevonden.

Reactie:

De metingen zijn begin 2017 verricht. Daarna is de representatieve bedrijfssituatie (RBS) voor de inrichting vastgesteld en op basis daarvan de geluidemissie naar de omgeving. Hierbij is voor het gehele jaar rekening gehouden met ventilatie van de stallen middels de ventilatoren. Het is niet duidelijk in hoeverre de bronvermogens van de gehanteerde installaties en voertuigen en de bedrijfssituatie in de zomermaanden af zou wijken van die in de wintermaanden en dit is in de bedrijfsvoering ook niet omschreven.

4) Appellanten begrijpen niet hoe een overschrijding van 2 dB(A) aanvaardbaar kan zijn.

Reactie:

De overschrijding betreft het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau in de nachtperiode en treedt op vanwege het afvoeren van de melk. De afvoer van melk vindt eens in de drie dagen plaats en kán ook in de avond- of nachtperiode gebeuren. Een overschrijding van 2 dB(A) op maximaal 2 nachten per week (maar waarschijnlijk dus minder vaak) is door het bevoegd gezag afgewogen en wordt aanvaardbaar geacht omdat dit inherent is aan de bedrijfsvoering en in de huidige situatie met dezelfde frequentie ook al optreedt (in verband met kwaliteit / versheid komt de RMO minimaal eens per drie dagen; alleen de hoeveelheid af te voeren melk zal nu hoger liggen).

Geur

In de huidige situatie ondervinden de appellanten reeds overlast qua geur. Hoe verhoudt zich dit als het bedrijf twee keer zo groot wordt. Appellanten vragen zich af of het gedane onderzoek deugt.

Reactie:

De berekening van de geurbelasting is uitgevoerd volgens de voorgeschreven systematiek als vermeld in de Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv). Volgens het gestelde in artikel 2 van de Rgv moet de geurbelasting worden berekend met inachtneming van het verspreidingsmodel 'V-Stacks vergunning 2010'. Ook de berekeningssystematiek is uitgevoerd volgens het gestelde in de Rgv. De berekende geurbelasting is getoetst aan de normen die in de 'Verordening geurhinder en veehouderij gemeente Hardenberg' zijn vastgesteld.

Erfbeplanting

De erfbeplanting aan de voor- en achterzijde wordt in de zichtlijn van de appellanten gesitueerd. Zij willen dit graag gewijzigd zien.

Reactie

De erfbeplanting die wordt aangebracht is o.a. bedoeld om de nieuwe stal en kuilvoerplaten landschappelijk in te passen en om deze zo mogelijk gedeeltelijk uit het zicht te onttrekken. De gemeente heeft dit beplantingsplan goedgekeurd bij deze omgevingsvergunning. Dit plan is passend bij de Landschaps Identiteiten zoals vastgesteld bij het bestemmingsplan Buitengebied Hardenberg en de gebiedskenmerken zoals vastgesteld in de Omgevingsvisie van de provincie Overijssel.

Voerplaten

Appellanten geven aan de meeste problemen te hebben met de plek van de kuilvoerplaten (op ca. 30 meter van hun woning) en de erfbeplanting daaromtrent. Zij vragen om de platen te verplaatsen naar de achterzijde van het bedrijf.

Reactie:

Op de nu voorgestelde plek leiden de activiteiten op de kuilvoerplaten niet tot een overschrijding van de richtwaarde.

Mest

De appellanten ervaren hinder van mest op de straat als deze wordt afgevoerd. Zij vragen zich af of dit in de nieuwe situatie zal verergeren.

Reactie:

Op zich hoeft er niet meer afval op de weg terecht te komen als de mest zoveel mogelijk in één keer wordt afgevoerd. Daarnaast zal de initiatiefnemer het besmeren van de weg moeten beperken door zorgvuldig te werk te gaan en zal hij de weg nadat het afvoeren van de mest indien nodig schoonmaken. Op de inrichtinghouder rust een zorgplicht om zo veel mogelijk te voorkomen dat de straat wordt verontreinigd en eventueel gemorste mest op te ruimen. Die zorgplicht kan worden gehandhaafd.

Longontsteking

Appellanten spreken hun zorgen uit voor de toekomst inzake de grootte van het bedrijf en de mogelijke gezondheidsrisico's. Het bevreemdt hen dat de provincie Overijssel niet net als de provincies Brabant, Gelderland en Utrecht een geitenstop heeft ingevoerd.

Reactie

Recente onderzoeken bevestigen eerdere bevindingen dat wonen in de buurt van veehouderijen effect hebben op de luchtwegen. Er zijn echter geen wetenschappelijk aangetoonde aanwijzingen voor een verminderde longfunctie en voor een verhoogd risico op longontsteking. Op basis van de beschikbare onderzoeken kan niet worden geconcludeerd dat er sprake is van oorzakelijk verband. Gedeputeerde Staten van Overijssel hebben op 28 september 2018 bekend gemaakt dat Provinciale Staten van Overijssel op 26 september 2018 ingevolge artikel 4.1, vijfde lid Wet

ruimtelijke ordening hebben verklaard dat er ten aanzien van de geitenhouderij een wijziging van de Omgevingsverordening wordt voorbereid voor het gehele grondgebied van de provincie Overijssel. Gedurende een half jaar is het vanwege dit voorbereidingsbesluit niet mogelijk om geitenhouderijen te vestigen, uit te breiden of de oppervlakte dierenverblijven te vergroten alsmede het aantal geiten op een agrarisch bedrijf uit te breiden. Ook is het niet mogelijk dat landbouwbedrijven omschakelen naar geitenhouderijen gedurende dit half jaar. Hiermee wil de provincie Overijssel uit voorzorg voorkomen dat risico's voor de gezondheid van omwonenden toenemen zolang niet duidelijk is welke oorzaken hieraan ten grondslag liggen. Het voorbereidingsbesluit is met ingang van 28 september 2018 in werking getreden.

De aanhoudingsverplichting als bedoeld in artikel 3.3 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht geldt uitsluitend voor aanvragen om een omgevingsvergunning voor activiteiten bedoeld in artikel 2.1 lid 1 onder a en b van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, voor zover die activiteiten betrekking hebben op de vestiging van, de uitbreiding van, de omschakeling naar en een toename van de oppervlakte dierenverblijf van geitenhouderijbedrijven, tenzij de aanvraag om een omgevingsvergunning voor de activiteiten bedoeld in artikel 2.1 lid 1 onder a en b Wet algemene bepalingen omgevingsrecht is ingediend voor 28 september 2018. De aanvraag voor de Noord-Oosterweg 33 is voor 28 september 2018 ingediend. Dit houdt in dat het aanhoudingsbesluit hierop niet van toepassing is.

Planschade

Appellanten menen dat hun woning in waarde zal dalen door het uitvoeren van het plan. Zij gaan trachten om deze waardevermindering in de vorm van planschade gecompenseerd te krijgen.

Reactie:

Eventuele waardevermindering van omliggende woningen is geen afwegingskader in een bestemmingsplanprocedure en in het kader van een vergunningsprocedure waarbij van het bestemmingsplan wordt afgeweken. In hoeverre deze afwijking van het bestemmingsplan een afbreuk doet aan de waarde van de bestaande woningen zal blijken uit een eventuele planschadeprocedure. Bij het ontstaan van planschade kan hiervoor een aparte procedure worden gestart waarin tegemoet gekomen kan worden aan de geleden planschade ter compensatie van de daadwerkelijke waardevermindering.

Conclusie

Deze zienswijze wordt niet overgenomen.